

ATEITIS

ATEITIS

KATALIKIŠKOS-LIETUVIŠKOS
ORIENTACIJOS ŽURNALAS

KOVAS—MARCH 1988

VOL. LXXVIII NO. 1

Keli žodžiai mūsų kunigams	1
Jurgis Matulaitis	
Matulaitis ir Tumas	2
Ses. Ona Mikailaitė	
Dainavos įspūdžiai	9
Rimas Biliūnas	
MAS stovykla	10
Stovyklos dienoraštis	
Dainavos tragedija	16
Marius Tijūnėlis	
Kodėl tiek daug mūsų ir vabalų Dainavoje	17
Audra Balaišytė	
Mėgiamiausia vieta	18
Dali Navickaitė	
Spyglio ežeras	19
Ugnė Skirpukutė	
Legenda apie Geležinį Vilką	20
Rūta Sidrytė	
Studentų Žiemos stovykla	22
Audrė Lukoševičiūtė	
SAS 101	23
Rima Polikaitytė	
Pončkų balius 1988	24
Vaiva Vygantaitė	

Viršelis: Spyglio ežeras ryte—nuotr: Inos Šilgalytės

Nuotraukos: Rūta Musonytės: 9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,23,24. Andriaus Gražulio: 14 (virš.),16 (virš.). Rūta Sidrytė: 20,21.

ADMINISTRATORIUS: Juozas Polikaitis, 7235 South Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA. Tel.: (312) 434-2243.

Spaudos darbus atlika Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 12.00 dol.; garbės prenumerata — 20 dol., susipažinimui 9.00 dol.; kituose kraštuose — 9.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (7.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published bimonthly, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629 USA. Yearly subscription in the US and Canada \$12.00. Single copy \$2.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois. ©1988 by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis. All rights reserved.

Jurgis Matulaitis

Keli žodžiai mūsų kunigeliams

(ištraukos)

Perspausdinta iš *Dirva-Žinynas*, Spalis, 1903 m. Shenandoah, Pennsylvania.

—Daugelis mūsų sverdelėjo ir nežinojo į katrą pusę, — neišmanė, kaip sutaisyti savo lietuvystę, savo širdies palinkimus su tuloms tariamomsiomis savo dvasiškomis pridermėmis, o geriaus sakant, suo tuo, ką nuo tulų savo perdėtinių girdėdavo.

Paimkime tikėjimą. Mes, regis, neturėtume ko bijotis bedievyستės. Lietuva iš seno garsi dėl savo dievobaimingumo. Tiesa, da ir pas mus tikėjimas kleščia, dar žydi, dar tie škaplieriai, tie ražančiai, ką ant mūsų krutinių kabo, mus gina.

Gerumėlis jau ką-gi! Ve lyg gali klane ką nuprausti arba padabinti, drėbdamas i akis su purvais.

Taigi kovodami su inteligentais nepamirškime apie kalbą ir jos galybę. Mes dažnai vadiname jų mokslą melu. Taigi jie melus netingi taip gražiai papuošti, kad tik juos žmonėms įsiulytų, tai mes šventai teisybei dar gražesnius rubus privalome sutaisyti. „Auksą, sako, ir pelenuos suras.“ Tiesa, bet visgi nemalonu po pelenus krapštytis. „Teisybei, sako, nereikia krauti ant savęs puikių rubų; ją ir prastuos visi gerbia.“ Bet ir karaliene su draiskalais aprenkęs išstumkie ant gatvės, o vargu kas žiurės. Taip, gražios kalbos galybė didelė, to nepamirškime.

Čia reikia stoti į darbą, reikia už akių užbėgti tiems klystantiems broliams, spausti juos prie širdies, reikia sugriebus už rankos vesti juos, ir kelią rodyti ir neduoti jiems klaidžioti. Jauni žmonės su savo idealais, nei sriauni upė: jos neužtvenksi. Tik reikia daboti, kad ji iš savo vagos neišsilaužtų.

Mes esame kunigai: kas gema, nežudyti, o tik aprikštyti teprivalome. Nenaikykime idealų savo tautos, o tik juos apkrikštykime, pašventinkime, taip auginkime, kad ir Dievui iš to būtų garbė ir žmonėms nauda. Intelligentai kelia tautą iš gilaus miego, ir mes jos negniuždykime, nestelbkime. Intelligentai girias mylint savo tėvynę, mes dar karščiau už juos ją mylėkime. Jie tėvų kalbą godoja, ir mes jos neniekinkime, bet dar daugiau už juos

MATULAITIS IR TUMAS

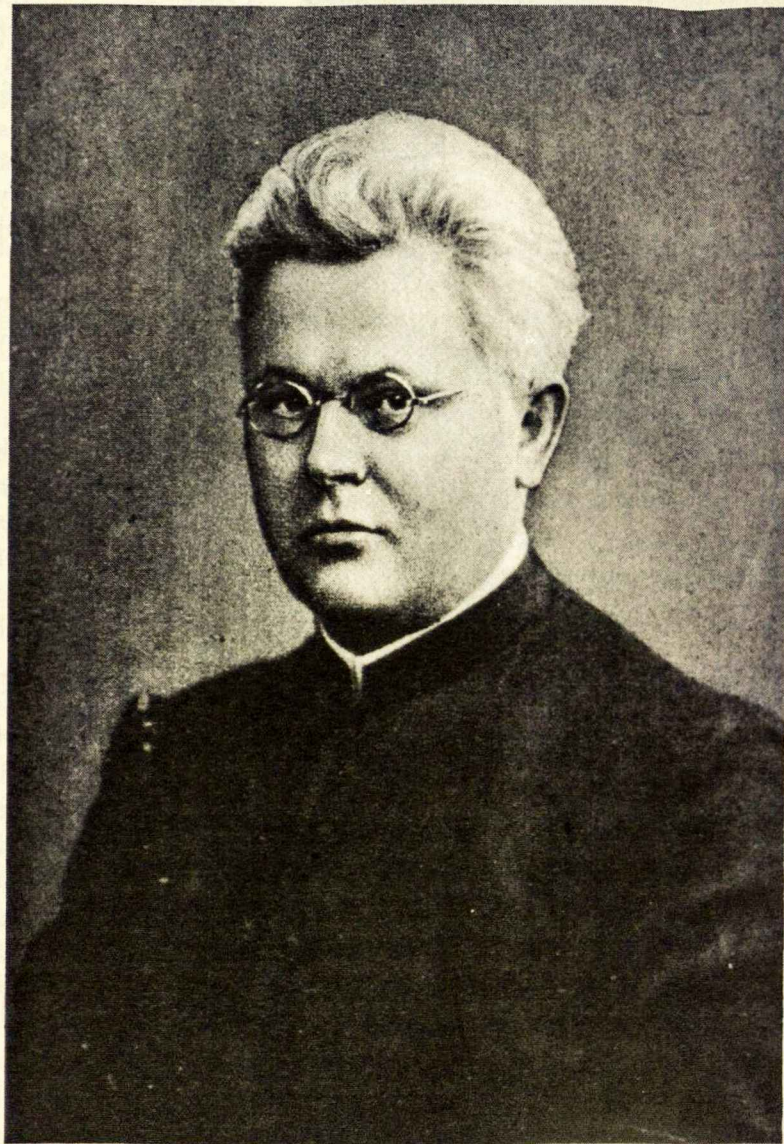
Matulaitis — ramus,
 orus,
 išmintingas,
 spinduliuojąs dvasine
 jėga.

godokime. Jie sakos tarp žmonių platinanti apšvietimą, ir mes jais neapsileiskime: sėkime tarp žmonių šviesos grūdą su pilna sauja, platinkime tikrą mokslą ar tai gyvu žodžiu, ar tai su plunksna laikraščiuose ir knygelėse;

Inteligentai rupinasi prasčiokėlių vargais ir bėdomis, stengias jų gyvenimą palengvinti, o gi kas labiau privalo ir kas gal geriau per kunigą patėmyti, suprasti, permąstyti, atjausti tuos vargus, bėdas, kas gal geresni jiems vaistą išrasti, kas taip arti prie tų vargų, kaip kunigas. Tik geros valios mums reikia. Kad mes nors per pusę tiek betume atsidavę, tiek turėtume karščio kaip mūsų priešai; mes, dar teisybę turėdami po savim, lengvai pergalėtume juosius. Pažiūrėjus kaip inteligentai darbuojas; su koku pakankumu, pasišventimu, kad pravest savo užmanymus; kunigui reikia apkaisti iš gedos.

Tumas-Vaižgantas —
mūsų literatūros klasikas,
karštas tėvynės
mylėtojas, žurnalistas-
visuomenininkas ir
apskritai— spalvinga
asmenybė.

Arkivyskupas Jurgis Matulaitis ir kanauninkas Juozas Tumas — abu žymūs dvasiškiai, visuomeninio veikimo žvaigždės; abu paliko gilius pėdsakus mūsų tautos kultūros ir tikėjimo istorijoje. Tiesa, kiekvienas veikė savaip; jie skyrėsi savo charakteriu, asmenybės bruožais, savo įtaka bendraamžiams. Bet kaip tik dėl to įdomu juodu sugretinti — tuos du kontrastus. Tam yra ir pagrindas, nes jie viens kitą gana artimai pažino; bent trumpam suartėjo bendro likimo ir bendrų išgyvenimų dėka.

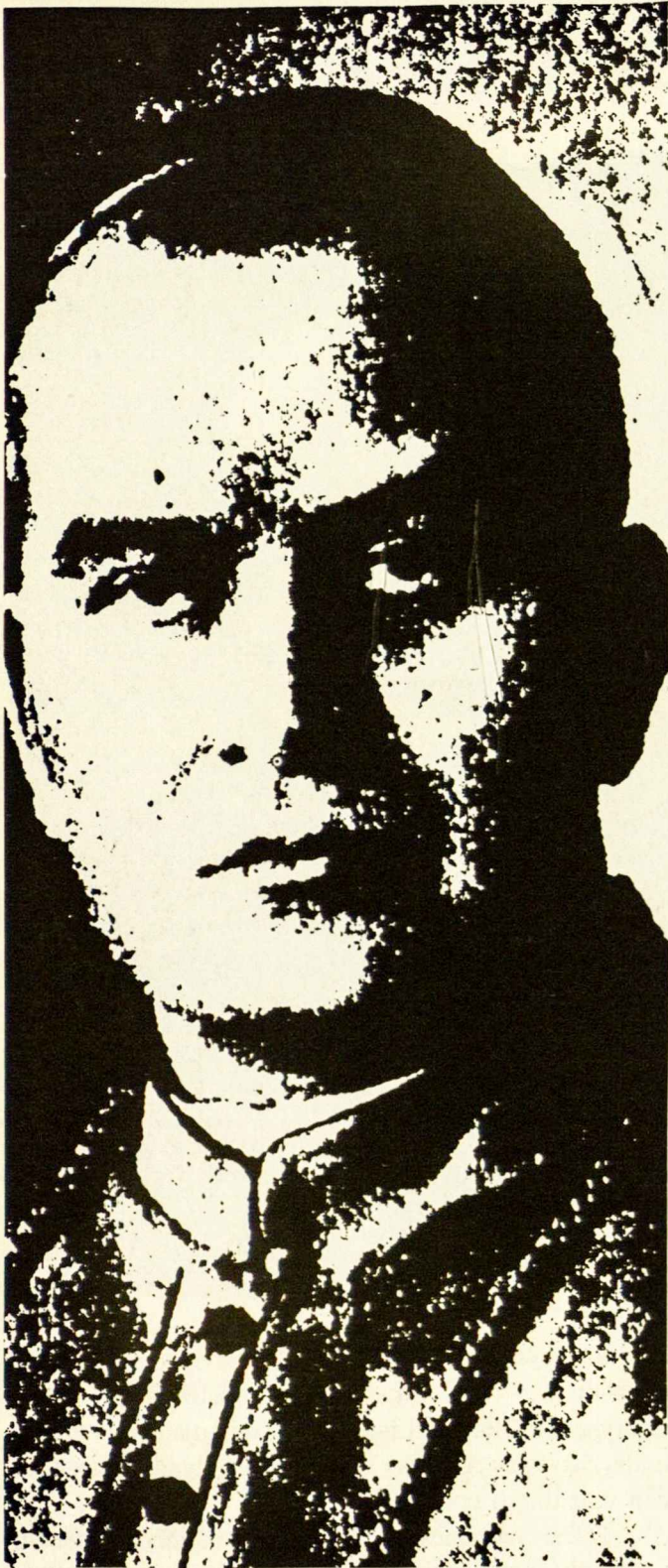
Kan. Tumas dalyvavo Matulaičio vyskupiškuose šventimuose Kaune ir jo ingresso į Vilnių iškilmėse, abiem atvejais jį sveikino ir abu įvykius aprašė spaudoje. Dirbdamas spaudos ir visuomeninį darbą Vilniuje iki 1920 m., Tumas su vyskupu Matulaičiu dažnai susitikdavo, o 1919 m., bolševikų valdymo metu, juodu gana tampriai bendradarbiavo.

Tumas-Vaižgantas — mūsų literatūros klasikas,

karštas tėvynės mylėtojas, žurnalistas-visuomenininkas ir apskritai — spalvinga asmenybė, išlikusi tautos atmintyje. Kai 1969 m. Lietuvoje išėjo nauja *Pragiedrulių* laida, rašytojas Antanas Venclova savo įvade Vaižgantą itin vaizdingai ir šiltai apibūdino:

„Dar yra nemaža mano kartos ir netgi jaunesnių žmonių, kurie atsimena Kauno senamiesčio gatvėmis skubiai žengiantį vyrą visai balta galva, jaunu, pilnu, sveiku ir energingu veidu. Praeidamas jis čia pat gatvėje pakalbės su kokia moterėle, vienam nepažįstamam vaikui paglostys galvutę, kitam kyštels saldainių. Jis amžinai skubėdavo — čia į universitetą, kuriame klausėme jo literatūros paskaitų, čia į posėdį, susirinkimą, kokios dailės parodos atidarymą, į šeimyninį pobūvį, krikštynas, vardines ar laidotuves. Visur jo buvo pilna. Po pietų, šiltą dieną, galėdavai jį matyti nusiavusį batus, persimetusi juos per petį, basą žingsniuojantį Linksmakalnių anapus Nemuno — tai jo poilsis”.

Karštam, judriam, socialiam Tumui, matyt, im-

ponavo Matulaitis — ramus, orus, išmintingas, spinduliuojas dvasine jėga. Štai koki jo portretą nupiešė šmaikšti Vaižganto plunksna:

„O betgi skaisčiai spindėjo jo veidas. Jis šypsojosi visiems — draugams, šalininkams ir priešininkams. Kam ir dėl ko? Šeštame dešimtmetyje jo vyzyje tebebuvo jaunystės ugnelė neprigesusi. Dėl ko? Kas jam tai padarė? Liga, tas didysis gyvenimo filosofas, išminties šaltinis, prizmė, per kurią tikriau matai pasaulio vertybes” (*Arkivyskupas Jurgis Matulevičius, Marijampolė, 1933, p. 67-68*).

Tumas už Matulaitį buvo trimis metais vyresnis, bet jį pragyveno šešeriais metais. Jaunystėje juodviejų keliai nesutapo. 1893 metų rudenį Juozas Tumas, gyvas ir veiklus aukštaitis, baigė Kauno Kunigų seminariją ir lapkričio 28 d. buvo išventintas kunigu, tuo metu būdamas jau subrendęs 24 metų vyras. Nuo 1890 m. įsijungęs į spaudos darbus, rašė publicistiką, kuri buvo spausdinama pagrindžio lietuviškuose laikraščiuose. Tuo tarpu Jurgis Matulaitis mokėsi Varšuvos seminarijoje ir vėliau Petrapilyje, kur buvo išventintas kunigu 1898 m. rudenį. Baigęs Petrapilio Akademiją, nuvyko į Šveicarijos Friburgą sveikatos taisyti ir ruošti doktoratą, kurį įsigijo 1902 m. Už penkerių metų Matulaitis buvo pakviestas akademijoje dėstyti. Bet, nors Tumas jo tuo metu ir nepažino, tačiau buvo girdėjęs apie jo veiklą Petrapilyje ir Šveicarijoje:

„Akademijos auklėtiniai jautė savo vicerektoriaus (J. Matulaičio) širdį ir visą sielą esant sudarytą „secundum cor Jesu“ (pagal Jėzaus širdį), tikrą nedirbtinį krikščionių, ikūnijusių dorovės ir tobulybės — altruizmo, brolybės idealus ir pasigedo, jo netekę. Širdimis ir mintimis jį sekė Šveicarijos vienuolyne auklėjant sau lygius”. (*AJM, p. 68*).

Kada juodu pirmą sykį susitiko, neaišku. Galimas dalykas, kad 1909 m. Kaune, kur sausio 16-18 dienomis Liaudies namų salėje vyko socialiniai kursai. Kalbėjo trys lietuviai Petrapilio Akademijos profesoriai — kun. Pranciškus Būčys, kanauninkas Jonas Mačiulis, (Maironis) ir kun. Jurgis Matulaitis. Buvo ir daugiau kalbėtojų, o dalyvių apie 200 — iš jų 140 kunigų. Tuose trijų dienų kursuose dalyvavo ir kun. Tumas, Jis susižavėjo Matu-

Jis šypsojosi visiems—draugams, šalininkams ir priešininkams. Kam ir dėl ko? Šeštame dešimtmetyje jo vyzyje tebebuvo jaunystės ugnelė neprigesusi. Dėl ko? Kas jam tai padarė?

Pagaliau davatkos, pasipiktinusios, pasiuntė delegacija pas vyskupą, kad šis Tumui uždraustų „trumpais“ vilkėti ir lieptų dėvėti sutaną. Girdi, kun. Tumas per daug gražus ...

laičio iškalba, įžvalga ir perdavimo stiliumi. Vėliau savo išpūdžius taip aprašė:

„Kebliausius nuosavybės ir darbininkų klausimus jis srendė iš pagrindų ir itin sistematingai dėstė, tiesiog žaisdamas, kaip paprastai, meiliai šypsodamos savo kairės rankos nagams; retkarčiais tik flirtingai (atleiskite ordinariškumą!) pažiūrėdamas į klausytojus. Darėsi stebuklingai gera nuotaika, kad lektorius toks simpatiškas ir dėl to, kad taip lengva klausyti labai rimtai filosofiško turinio kalbos. Jei būtų buvęs stenografas ir būtų ištisai užfiksavęs dr. J. Matulevičiaus tas paskaitas, man rodės, nebūtų reikėję nė taisyti, o pasirodė, jam pačiam labai reikėjo daug vargo pridėti, kol tas paskaitas spaudai parengė” (AJM, p. 68-69).

Tumas pasakoja, kaip jis kartą Matulaitį paklausęs, kodėl jis, turėdamas tokį aiškų protą ir tokį didelį mokslinį pasiruošimą, neduoda lietuvių literatūrai daugiau raštų. Matulaitis atsakęs, jog jis nesąs rašto žmogus, rašyti jam sunku. Nors, kaip Tumas pastebi, Matulaitis buvo geras kalbėtojas ir kalbėjo daug, tačiau rašyti nebuvo linkęs. Tuo tarpu pats Tumas jau buvo giliai įbridęs į žurnalistiką ir jo vikri plunksna plaukte plaukė. 1907-11 metais gyveno Vilniuje ir redagavo *Viltį*, neatšaukiamai įsijungęs į idėjinę kovą už lietuvių kultūrą ir Vilniaus atlietuvinimą. 1911 m. buvo ištremtas iš Vilniaus. 1914 m. vysk. Karevičius jį pakvietė redaguoti *Rygos Garsą*. Bet 1951 m. jis jau vyko Petrapiilin, kur tapo Lietuvos centrinio komiteto nariu. Tuo metu Matulaitis būrė marijonus Beilanuose, Varšuvos priemiestyje ir globojo karo našlaičius.

1918 m. pabaigoje, sugrįžęs Vilniun, Tumas dirbo *Lietuvos Aido* redakcijoje. Jis entuziastingai paskelbė vilniečiams žinių, kad Apaštalo Sostas jau paskyrė Vilniui vyskupą:

„Šiuo sykiu Rymui ypač pavyko rasti toks vyras, prieš kurį jokios tautos žmonės nieko negali turėti. Lenkai seniai jau sakosi kun. Jurgis esąs maloniausias už visus Rymui siūlomus kitus kandidatus. Lietuvos Tarybai kandidatūrai nemaž neprieštaravo. Griežtai visus lenkia nepaprasti kun. dr. Matulevičiaus privalumai: taikus būdas, gilus pamaldumas, atsidėjimas Bažnyčios dalykams, gilus mokslas ir nepailstamas darbštumas” (*Lietuvos aidas*, nr. 113, perspausdinta *Vaižganto Raštų I*, Kaunas-Vilnius, 1922, p. 136).

Vykdamas iš Varšuvos Marijampolėn per Kauną

1918 m. kovo mėnesio pradžioje, Matulaitis iš vyskupo Pranciškaus Karevičiaus sužinojo, kad vokiečių valdžia pirmuoju kandidatu į Vilniaus vyskupus palaiko kanau-ninką Konstantiną Olšauską ir dar galbūt prelatą Aleksandrą Dambrauską-Jakštą. Pats Karevičius Matulaičiui prisipažino, jog jis labai smarkiai rėmęs Matulaičio kandidatūrą vokiečių valdžiai ir Lietuvos Tarybai. Matulaitis labai prašė, kad jis to nedarytų, nes jis ne vyskupauti Lietuvon sugrįžo.

Savo *Užrašuose* Matulaitis taip atpasakojo savo pokalbį su Karevičium:

„Kiek tik įstengdamas, rūpinasi Kauno vyskupėli įtikinti, kad aš reikalingas vienuolijai; kad ramaus darbo keliu, būdamas vienuolijoje, daug daugiau padarysiu Bažnyčiai ir visuomenei, negu vyskupaudamas. Mano darbo niekas neatliksias, o vyskupauti ir kas kitas galės... (*Užrašai*, 1918, kovo 1 d.).

Nežiūrint visų Matulaičio pastangų to paskyrimo išvengti, 1918 m. spalio 22 d. jam buvo pranešta, kad paskyrimas jau įvykęs ir kad, jei jis bandys atsisakinėti, Šv. Tėvas to atsisakymo nepriimsias. Gavęs įsakymą kuo greičiausiai priimti vyskupo šventimus ir perimti vyskupiją, Matulaitis su vysk. Karevičium sutarė konsekruoti Kauno katedroje 1918 m. gruodžio 1 d., nors Lietuvos Tarybos atstovai buvo pareiškę pageidavimą, kad konsekracija būtų Vilniuje.

Kaune dar tebebuvo vokiečių kariuomenė. Keliauti buvo sunku, reikėjo gauti vokiečių vyriausybės leidimus, nes geležinkeliai buvo naudojami gabenti besitraukiančius vokiečių kareivius. Pakviestas iškilmėse dalyvauti, kun. Tumas suabejojo, ar pavyks į Kauną nuvažiuoti — juk didelė vokiečių malonė, jei kokį civilį veža. Tačiau Kazimieras Vizbaras taip pat buvo pakviestas dalyvauti kaip Lietuvos Tarybos atstovas, o jis ir paragino Tumą: „Važiukime ir gana!”

Tą juodviejį „kelionę su kliūtimis” Tumas atpasakojo su dideliu sąmojumi. Atvykę į Vilniaus geležinkelio stotį, Tumas su Vizbaru nusipirko bilietus. Stotyje — minios žmonių. Išėjimas užtvertas aukšta tvora; išeiti galima tik po viena, pro būdelę, kur vokiečiai kariškis tikrina dokumentus.

Štai paties Vaižganto aprašymas:

Rodom bilietus, (kariškis) tik galvą purto ir nė nežiūri, tik burbsi: „Entlausungschein!”... Vadinas,

Vyskupas Tumui neišmetinėjo dėl susibičiuliavimo su bolševikais, o kartais net prašydavo patarpininkauti.

paliudijimo, kad esame išsiuteliaję. Ir juokai, ir pikta, ir desperacija. Kam gi? Mes, tokie svarbūs delegatai ir į tokią lietuviams reikšmingą ceremoniją būsime nepatekę! Stovime pusę valandos ar daugiau — nieko... P. Vizbaras piktai šaukia: „Išsiuteliauk tu pats! O mes, Valstybės Tarybos nariai, to nesame reikalingi!“ ir šoka per aukštą užtvartą. Aš paskui jį — nė sutana neužkliuvo. Cerberis griebė mus už skvernų, bet pro langelį nepasiekė, o išeiti negalėjo: būtų kiti pro angą prasistūmę neapklauti. Ir tiesiai į vagoną. Čia nieks nebekliudė, nematė, kad be dokumentų važiuojame“ (*Arkivyskupas Jurgis Matulevičius*, p. 130).

*Lietuvos aid*o puslapiuose Vaižgantas smulkiai aprašė Matulaičio konsekracijos iškilmes. Kaunas pilnas žmonių — lyg bičių avilys. Kauno katedra — Žemaičių tikėjimo šventykla — stovi nepajudinama. Vaižgantas tiesiog poetiškai ją aprašo, o iškilmių metu, jo akys įsminga į katedros didįjį altorių ir, kažkokio gaudulio ar pranašiško įkvėpimo užvaldytas, jis atskleidžia ties altoriumi vykstančią dramą it kokią viziją.

Keistą įspūdį daro tasai Kauno katedros Prikryžiuotasis. Kiek ten visokių „apaštalų“, kiek visokių pagražinimo gumbų, filiarų, piliastų, karnyzų, niškų, o vis dėlto virš altoriaus plačiausia erdvė, kurioje Prikryžiuotasis viešpatauja vienas... vienas... Panašų įspūdį darė ir vyskupo Jurgio konsekracijos valanda. Aplink švytruoja keliolika asistentų. Blizga siūtiniai brangūs bažnytiniai apdarai. Keliolika jaunų levitų tarnauja. Vis dėlto kniūpščias kryžium parkritęs vyskupas Jurgis prieš konsekruojantį vyskupą Pranciškų rodė vienas... vienas... visoje toje minioje. Nieko bendra su iškilme, nes ten mezgasi bendrovė su Prikryžiuotuojų; nes čia apsiimama Jo takai rodyti. Graudu, ašarojasi akys; ir bailė užčioja per kailį: ar tęsės?“ (*Lietuvos aid*as, nr. 153, perspausdinta *Vaižganto Raštų* I, p. 138)

Naują vyskupą viltingai pasveikino visa eilė svarbių asmenų ir įvairių organizacijų atstovai. Sveikino ir Tumas *Lietuvos aid*o vardu. Jis užrašė ir Matulaičio žodžius, atsakant į sveikinimus. Vyskupas kalbėjo ne triumfuodamas, o realiai išvelgdamas, kas jo laukia Vilniuje:

„Numanau ir matau, į koki sunkų darbo kelią esu nūn įstatomas. Kiek tik galėdamas, stengiaus pabėgti, bet Dievas kitaip skyrė. Ne vargo ir darbo bijojau: aš esu darbo ir vargo žmogus. Tik maniau kitur žmonijai juoba

patarnausias. Kiekvieno padėjimo žmogus neša sunkias pareigas; juoba kunigas; juoba vyskupas. Negi mano asmuo čia jus suvedė, tik tos idėjos, kurios pasaulį stumia pirmyn. Viena tokių jėgų — Bažnyčia. Ji pateko ir pateks iki galo: ilgai pateks ir tie, kurie jos laikosi, ar tai būtų paskiri žmonės, ar ištisos tautos ir valstybės, už kuriuos mirė mūsų Išganytojas Jėzus Kristus. Tad manau geriausiai žmonėms, tautoms ir valstijoms patarnausias, jei pats kuo daugiausiai prisigerdamas Jo dvasios, kuo daugiausia jos skelbsiu, Jo dėsniais viską remsiu“ (Ten pat, p. 141-142).

Konsekracijos dienos vakarą vyskupas Matulaitis buvo pakviestas vakarieniauti seminarijoje. Ir ten buvo įvairių kalbų lietuviškai ir lenkiškai. Savo tos dienos *Užrašuose* Matulaitis pažymėjo, kad iš visų jam labiausiai patikusi kun. Tumo kalba.

„Išskirti iš visų reikia kun. Tumo kalbą. Jis sakė: mes turime kunigų politikų, tautininkų, visuomeninkų ir kitų kitokių, bet neturime kunigo tėvo, ganytojo. Kai reik eiti išpažinties, kai nori atlikti rekolekcijas, nēr kur, nēr pas ką. Išreiškė linkėjimus, kad aš būčiau tas ganytojas, tėvas ir pasitikėjimą, kad kelsiu bažnytinius idealus ir žadinsiu Kristaus dvasią“ (*Užrašai*, 1918, gruodžio 1 d.).

Už savaitės, gruodžio 8 d. įvyko vyskupo Matulaičio ingresas į Vilnių. Ir šias iškilmes Tumas akyliai stebėjo, paskui vaizdžiai ir savitai aprašė. Vyskupo pamokslas, sakė, padarė gilų įspūdį. Matulaitis kalbėjo pirma lenkiškai, paskui lietuviškai. Net per Lietuvišką pamokslą, buvo, palyginti, ramu. Bepradedančiai bruzdėti miniai, kun. Jaciejewičius pagrasė ir ši nutilo. Vilniečiai, pastebi Tumas, kunigų gerai išdresuruoti — žino, kada ir kur galima netvarką daryti, net ir bažnyčiose.

Tumas tuojau pastebėjo ir tai, kad nebuvo Lietuvos Tarybos atstovų. Pasiuntė *Lietuvos aid*o korespondentą sužinoti, kame reikalas. Tarybos atstovai buvo pasiryžę iškilmėse dalyvauti, bet, sužinoję, kad jiems nėra paskirtos vietos, neatvyko.

Vyskupas Matulaitis savo *Užrašuose* tą nemalonų įvykį taip pat apgailestavo: „(Lietuvos) Tarybos atstovai neatvažiavo. Pasirodė, kad buvo nesusipratimas. Vežikas nesuprato, pastovėjęs prie Tarybos būstinės, sugrižo. Nebuvo Tarybos atstovų nei Katedroje, kadangi kapitula nenorėjo jiems duoti atskirų vietų, o tik drauge su visais kitais draugijų atstovais presbiterijoje. Neži-

nau kodėl man niekad taip neatrodė menki, niekingi tie tautiniai ginčai, neapykantos, užsispyrimai, kaip dabar. Rodos, turint kiek geros valios ir nuolaidumo, buvo galima visus sutaisyti Kristuje". (*Užrašai*, 1918.XII.8). Vilniaus katedros kapitula tvarkė iškilmes, o joje buvo tik vienas vienintelis lietuvis — kanauninkas Juozapas Kukta, Matulaičio geras draugas.

Matulaičio vyskupavimo metu, kun. Tumas dažnai pas jį lankydavosi. Jam patiko vyskupo paprastumas, prieinamumas ir tai, kad jis nesilaikė jokio ypatingo etiketo. Svečią nusivesdavo į savo privatų kabinetą, kuris buvo be jokių papuošalų. Ten buvo galima nuoširdžiai, atvirai pasikalbėti. Aplinkui nesimaišydavo kokie oficialūs tarnautojai, buvo tik vienas marijonas, tėvas Juozas Krikščiukaitis, vyskupo asmeniškasis sekretorius.

Tumas rašo apie savo apsilankymus pas vyskupą:

„Man tekdavo dažnokai sudrumsti Ganytojo ramybę kuriais nors naujais audringais sumanymais ir ekscentriškais įvertinimais bėgamųjų įvykių. Ganytojas visados kantrus ir maloningas, bet ir tiesos žodį atvirai pasakydavo" (*Arkivyskupas Jurgis Matulevičius*, p. 134).

1919 m. sausio 6 d., bolševikams užėmus Vilnių, vyskupas Matulaitis, anot Tumo, atsidūrė kelbioje padėtyje — lyg kokiam bokšte uždarytas. Su bolševikų valdžia negalėjo oficialiai santykiuoti. O Tumas palaikė ryšius, nes jų tarpe turėjo nemažai pažįstamų — Vincą Mickevičių-Kapsuką, Joną Aleksą, Vladą Poželą, Vaclovą Bielskį, Vincą Biržišką. Tumas drauge su jais dirbo Petrapijyje, dar prieš revoliuciją, Lietuvos centraliniame komitete, keliaudamas po lietuvių tremtinių kolonijas su pranešimais ir dalyvaudamas Petrapiilio lietuvių seime. 1918 m. Vilniuje buvo išjungęs į Lietuvių draugijos komitetą šelpti nukentėjusius nuo karo, kur ir vėl bendradarbiavo su tais pačiais asmenimis. Tumas gynė Matulaitį bolševikų valdžiai: „Aš V. Mickevičiui įrodžiau, kad Vilniaus Ganytojas yra nemažesnis demokratas už tuos, kurie tuo vardu vadinas. Jis keliolika metų buvo darbininkų dvasios vadas ir darbininkiški jo nusistatymai aiškūs" (žr. *AJM*, p. 136). Vyskupas Tumui neišmetinėjo dėl susibičiuliavimo su bolševikais, o kartais net prašydavo patarpininkauti. Pasiuntė Tumą pas švietimo komisarą Vaclovą Biržišką pasitarti mokyklų dekreto klausimu. Ir kol Biržiška buvo švietimo komisaru, bolševikai neleido priešiškybinio dekreto. Kitu atveju, Tumas ėjo pas Kapsuką ginti suimto jėzuito Tėvo Muckermanno. Bolševikams ėmus plėsti vokiečių paliktus maisto sandėlius, Tumas bėgiojo po jų įstaigas, įtikinėdamas, kad to nedarytų, nes vyskupo žodžiu, ir jiems patiems tai pakenks žmonių akyse.

1919 m. vasario 28 d., puse šešių iš ryto, štai mergaitė vyskupui Matulaičiui atneša raštelį nuo kun.

Tumo su prašymu pas jį užėiti su šventais sakramentais, nes sergąs smegenų uždegimu. Vyskupas ruošėsi laikyti šv. Mišias katedroje, Šv. Kazimiero koplytėlėje. Atlaikęs tas lenkių tarnaičių užprašytas Mišias, vyskupas tiesiai iš katedros nuėjo pas ligonį. Visa tai jis aprašė savo tos dienos *Užrašuose*:

„labai nuoširdžiai ir pamaldžiai jis atliko šv. išpažintį. Švenčiausiojo nenorėjo gulėdamas priimti, o tik mano tarno padedamas, atsiklaupė. Suteikęs Šv. Sakramentus, dar valandėlę su juo pasikalbėjau. Matyt, jo vaizduotė labai buvo sujudusi ir galvą jam sopėjo; nuolat ranka graibstėsi už galvos. Atrodė susilpnėjęs: labai man jo gaila buvo. Tai gabus rašytojas, jo raštai nepaprastai vaizdingi. Jis pats, nežiūrint kai kurių silpnybių, doras geras kunigas, skaisčiai grynios sielos žmogus, idealistas, labai karštai mylės savo tėvynę — visa širdimi jai atsidavęs. Gal per daug pasidavė tautiškumo srovei ir per daug paskendo pasauliniuose darbuose".

Kaip ir pats Matulaitis pastebėjo, Tumas sirgo ne smegenų uždegimu, o dėmėtąja šiltine. Lovoje išgulėjo porą mėnesių. Raštai, kuriuos Matulaitis pagyrė, buvo kaip tik 1918 m. Vilniuje išspausdinta „Pragiedrulių" pirmoji dalis, kurią autorius buvo padovanojęs vyskupui. Šis skaitė su pasigėrėjimu ir davė sulenkėjusiems lietuviams pasiskaityti, kad pamatytų, ką galima sukurti lietuvių kalba. Ir pats Tumas prisipažino, kad bent du sykius vyskupas Jurgis jam nurodinėjo tikrąjį jo pašaukimą — dailiąją literatūrą, kuriai turis neabejotinių gabumų.

Lenkams vėl užėmus Vilnių, 1919 m. balandžio 25 d. pradėjo eiti lietuviškas dienraštis *Nepriklausoma Lietuva*, kurį redagavo Tumas, o leido laikinasis Vilniaus Lietuvių Komitetas. Tumas jau seniai buvo patekęs lenkų nemalonėn dėl savo lietuviškos veiklos — 1911 m. prel. Michalkevičius, tuometinis vyskupijos administratorius, jį ištrėmė iš Vilniaus — o dabar, jam rašant aštirus antilenkiškus straipsnius, jis ir vėl buvo puolamas. Prel. Michalkevičius jį skundė vyskupui Matulaičiui, jog kasdien susitikinėja su žydais ir tariasi prieš lenkus. Pasišaukęs Tumą, vyskupas ištyrė reikalą ir pamatė, kad tie skundai be jokio pagrindo.

Ir Vilniaus davatkos kibo į Tumą, kad jis, girdi, nepadoriai apsirengęs — nedėvi sutanos. Mat, Rusijoje, Petrapijly būdamas, priprato kostiumą vilkėti ir Vilniaus gatvėse pasirodydavo ne tik su juodu kostiumu, bet net ir su margu. Pagaliau davatkos, pasipiktinusios, pasiuntė delegaciją pas vyskupą, kad šis Tumui uždraustų „trumpais" vilkėti ir lieptų dėvėti sutaną. Girdi, kun. Tumas per daug gražus — toks, kaip Deksnis, buvęs katedros vikaras, paskui emigravęs į Ameriką. Ir tas per daug savo grožį rodė. Tumas pasakoja, kad Matulaitis, tą istoriją išgirdęs, garsiai juokėsi, bet ir patarė sutaną dėvėti, nes čia taip priimta. Tumas teisinosi, jog jis kitų drabužių nė neturįs, o sutaną taupo bažnyčiai (žr. Tumo straipsnis monografijoje *Arkivyskupas Jurgis Matulevi-*

Vyskupas Jurgis ir danguje bus „vargšų žmonelių užtarėjas”, kaip buvo buvęs čia žemėje

čius, p. 134-135). Savo *Užrašuose* ir pats Matulaitis apie tai užsiminė:

„Iš tikrųjų mačiau — jo sutana buvo suskidusi. Matydamas, kad žmogus tikrai idealistas ir tikro pasišventimo, sakiau, kad nieko nepaisydamas nešiotų, kaip nešiojęs, kol Dievas duos sulaukti geresnių laikų. Sakėsi redaguojąs *Nepriklausomą Lietuvą* ir tai veltui, teturįs tik 600 rublių” (*Užrašai*, 1919.IV.30).

Kurį laiką Tumas tų užsipuolimų nepaisė. Jo santykiai su vyskupu buvo geri ir jis žinojo, kad Matulaitis dėl menkniekių jo nebausiąs. Savo atsiminimuose jis aprašė dar vieną išgyvenimą su vyskupu Jurgiu: tai juodviejų apsilankymas pas kalbininką Joną Jablonskį. Štai tas įvykis paties Vaižganto žodžiais.

„Šaukias mane vyskupas ir prašo jį nuvesti pas Joną Jablonskį. Daviau žinią Jablonskiui, kad mes kita vakarą ateisime. Jablonskis buvo nudžiugintas tokiu garbingu vizitu ir laukė. O mudu su vyskupu, kai jau gerokai sutemo, pėsti pasileidome į kalną į Pohulianką.

Vyskupas Jurgis sirgo tuberkula, jam kelis kartus skuto rankų ir kojų kaulus ir reikalavo, kad stipriai maitintųs. Nuo to jis buvo gerokai pasunkėjęs. Tačiau, kai pasiūliau vežėją, nes kelio bus apie du kilometrus, griežtai atsisakė ir energingai, nors stijuliuodamas dideliais savo čebatais, pasileido eiti. Nuėjom ir parėjom.

J. Jablonskį vizitavo vyskupas dviem tikslais: kaippo lietuvius ir kaipo kunigas. Vyskupui lietuviui itin rūpėjo lietuvių kalba. Apie tai ir buvo pradėta šnekėtis. Vyskupas Jurgis primygtinai skatino gramatininką, kad jis pirmon galvon duotų linksnių mokslą tam tikroje sintaksės dalyje... J. Jablonskis džiaugėsi nurodymais ir sakėsi pasirūpinsiąs tą dalį sintaksės pirmiau parengti spaudai ir lenkės vyskupui labai žemai, lyg siekdamas jam ranką pabučiuoti, tačiau vyskupas šiaip jau pasibučiavo. Palikome Jablonskį sujaudintą.

Grižtant vyskupas vis kalbėjo, kad Jablonskis blogas, o liga nepagydoma, kad už visa, ką gera jis yra lietuvių kultūrai davęs, mes kunigai privalome atsidėkoti jam rūpesčiu apie jo vėlės išganymą, pastangomis, kad jis amželi pabaigtų ištikimu kataliku, Bažnyčios sūnum...” (žr. Tumo straipsnis AJM, p. 137-138).

Tumas baigia savo pasakojimą paminėdamas, kad pareigą gražinti Jablonskį Bažnyčiai vyskupas krovė ant jo paties pečių. Ir dar priminė Kaune, 1926 m. jį ten aplankęs. Deja, sako Tumas, ta misija teko ne jam, o kitam kunigui. Jablonskis mirė Kaune 1930 m. priėmęs Šv.

Sakramentus.

1919 m. gruodžio mėnesį kun. Tumas įsivėlė į polemiką su kun. Stanislovu Maciejewiczium, lenkų politiniu veikėju ir „endeķų” šulu, dienraščio *Dziennik Wilenski* bendradarbiu, o gal ir redaktorium. Pasipriešindamas Maciejewicziaus varomai politinei agitacijai nemokytų žmonių tarpe, o ypač grasinimui neprileidimu prie sakramentų, Tumas parašė smarkų straipsnį. Vilniuje jo lenkų cenzūra nepraleido. Jis buvo išspausdintas Kaune, dienraštyje *Lietuva* 1919 m. gruodžio 17 d. Kun. Maciejewiczius 1920 m. sausio 20 d. patraukė Tumą į vyskupo teismą. Tumas jau vyskupui buvo pasiuntęs ilgą paaiškinimą ir skundo nuorašą. Teismui jis pasiruošė kruopščiai ir turėjo eilę liudininkų. Tačiau teismo dieną kaltintojas nepasirodė ir byla nutrūko (žr. *Juozas Tumas-Vaižgantas*, A. Merkelis, Kaunas, 1934, p. 161-168).

1920 m. kovo mėnesį Tumas apleido Vilnių ir persikėlė į Kauną. Vėliau rašydamas savo atsiminimus, jis užsiminė apie anas savo kovas ir kaip vyskupas Matulaitis jį bandė atitraukti nuo politikos:

„Mano politiką vyskupas Jurgis čia laikė mano nesuvaldoma individualybe, kuria aš bridau per gyvenimą visiems įkyrėdamas... Dažnai turėdavau visus prieš save, eidamas savo baudu ir neatsargiai vartodamas papekimo ir pašaipos žodžius net broliams kunigams. Jie skundėsi vyskupui, kad tai girdi ir pasauliečiai ir t.t. Šiuo antruoju atžvilgiu likau nepataisomas saužmogis, niekur nepritapęs. Viena iš Vilniaus teišsivežiau — politikos ir partijų nepakentimą šiaip jau ir kunigijoje ypačiai” (*Arkivyskupas Jurgis Matulevičius*, p. 135).

Arkivyskupui Jurgiui Matulaičiui iš Romos grįžus į Lietuvą 1925 m. ir apsigyvenus Kaune, einant Apaštališkojo Vizitatoriaus pareigas, juodu su kun. Tumu susitiko bent vieną sykį, o gal ir daugiau. Matulaičiui mirus 1927 m., Tumas vėl parašė apie jį išpūdingą straipsnį, kuriame turbūt pirmą sykį viešai buvo pripažintas Matulaičio šventumas ir paminėta, jog ateis laikas, kai vyskupas Jurgis ir danguje bus „vargšų žmonelių užtarėjas”, kaip buvo buvęs čia žemėje. Ta pranašystė išsipildė. Straipsnis buvo išspausdintas marijonų 1933 m. išleistoje monografijoje. Tais pačiais metais balandžio 29 d. mirė Tumas-Vaižgantas. Jo įžvalgus įvertinimas Matulaičio nueito šviesaus kelio ligi šios dienos lieka taiklus ir prasmingas:

„Per sociologijos kursus Kaune įgarsėjo, kaip visuomenininkas. Kiti dėjo jį labai žymiu mokslavyriu, kiti talentingu veikėju, gal net reformatorium. O jis pats? Nei mokslo, nei socialiniu keliu jis nežengė. Jis pasirinko doros sritį, vidaus tobulinimą ir tik tam atsidėjo. Nujau, ar tik ne didesnę žmonijai bus palikęs šį idealizmo paminklą? Mokslas, politika nepastovūs, krisdami jie apgriauna ir tuos, kurie jiems tarnavo. Krikščioniškos tobulybės dėsniai — pastovūs; kas juos plečia, pats nemiršta. Jis — amžinosios šviesos spindulys” (AJM, p. 69).

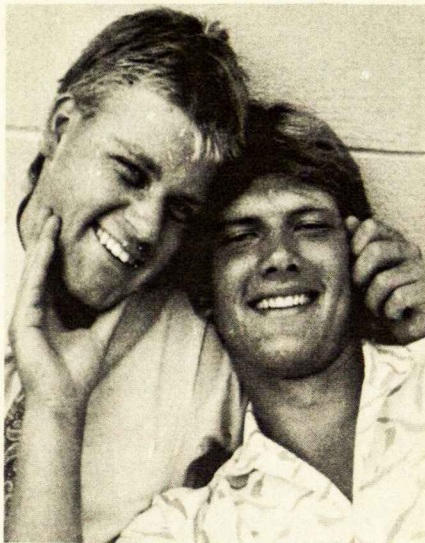
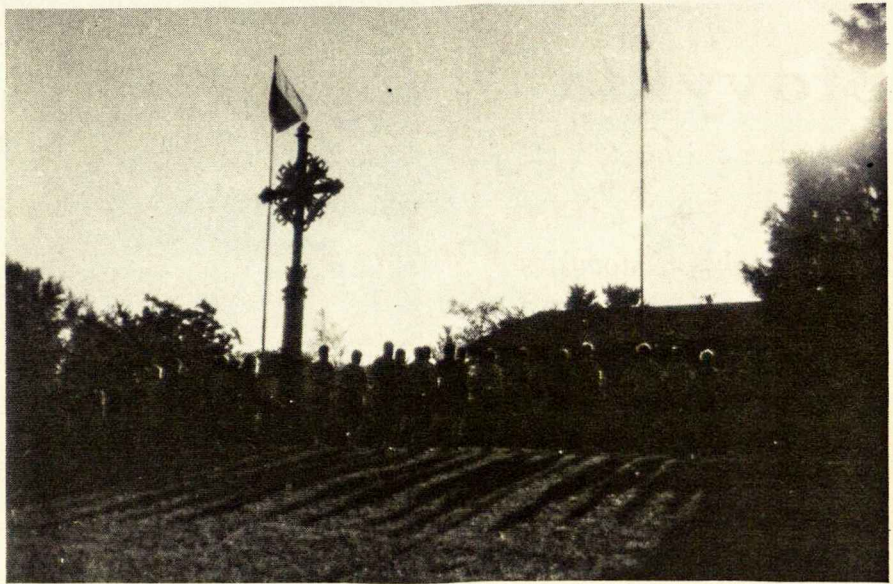
DAINAVOS ĮSPŪDŽIAI

Aš kiekvienais metais laukiu važiuoti į Dainavos stovyklą. Aš tos stovyklos taip laukiu, kad aš net prieš Kalėdas jau pradedu ruoštis jai.

Kiekvienais metais ta pati tvarka namuose tą rytą prieš stovyklą: atsikeliam šeštą valandą ryte, nusidūšiname, apsirengiam, pavalgom, sudedam lagaminus į mašiną ir važiuojam. Važiuojam maždaug keturias valandas ir tada ... tas momentas: pagaliau atvažiuojam į Dainavą. Pravažiuojam vartus, matom medžius, ir prasideda gražus eiliuotas pušynas. Pravažiavę pušyną, privažiuojam prie kryžkelės ir pamatom gražų Spyglio ežerą. Mes pasukam į kairę ir nuvažiuojam prie Baltųjų Rūmų, kur visi draugai mūsų laukia.

Dainavos įspūdžius nepadaro tik Dainavos stovykla, tas plotas žemės, bet žmonės, kurie vadovauja, stovyklauja ir ten dirba.

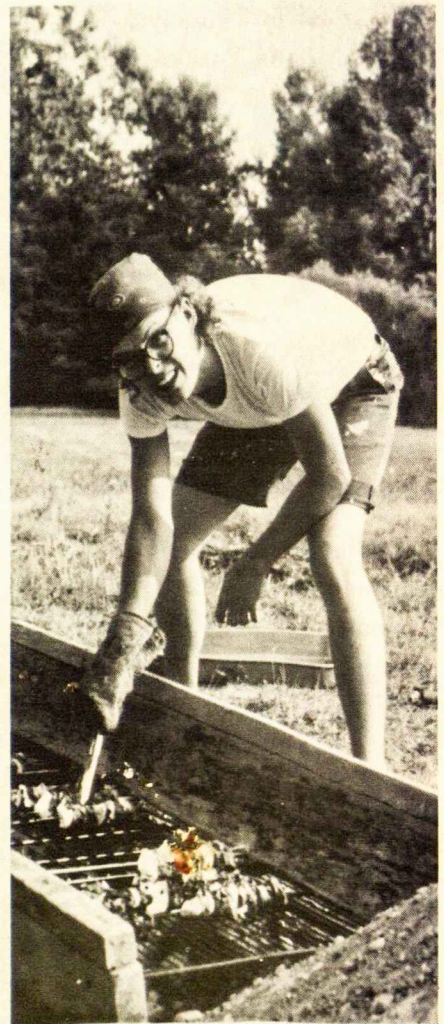
Rimas Biliūnas

Rimas Biliūnas ir Darius Steponavičius

Vyga Kaufmanaitė, Alinutė Colemanaitė, Angelė Žvinakytė, ir Viktorija Ramonytė.

Vyriausias virėjas: Julius Paliūnas prižiūri "shishkebobs" kurios padarė virimo burelis.

MAS

Stovykla

*Ištraukos iš stovyklos
leidinio „Karštas purvas“*

Leidinio redakcija:

Rama Bublytė
Nida Gedgaudaitė
Lilė Gelažytė
Dali Navickaitė
Aidas Palubinskas
Rasa Putriūtė
Jane Shreckengost
Asta Tijūnelytė
Elena Tuskenytė
Tadas Vizgirda
Andrytė Giedraitytė
Vida Žiedonytė
Globėja, draugė ir vadovė —
Lana Vyšnionytė

STOVYKLOS DIENORAŠTIS

Sekmadienis, liepos 19 d.

Pasibaigus jaunučių stovyklai, moksleiviai pamažu suvažiavo į Dainavos stovyklavietę kartu ateitininkiškoj šeimoj pabendrauti. Nauja MAS Centro valdyba bei vadovai buvo pasiruošę sutikti ir užregistruoti visus atvažiavusius stovyklautojus. Sekmadienio popietė buvo laikas paaukotas įsikraustymui ir susitvarkymui. Prieš vakarienę, kunigas laikė šventas mišias ir pasveikino visus atvykusius. Vakare vadovai suruošė susipažinimo vakarą. Visi stovyklautojai linksmiai šoko, dainavo ir žaidimus žaidė. Vakaras greit prabėgo.

Visi stebi pyragų valgymo konkursą karnavalo metu.

Atskiri laužai. Mergaitės žaidžia įvairius protavimo žaidimus, kurias praveda Rūta Musonytė.

Meno burelis dažo marškinius: Elena Tuskenytė, Ada Vadopolaitė (meno vadovė), Tauras Gaižutis, Tomas Jonys, ir Linas Vaitkus.

Pirmadienis, liepos 20 d.

Pirmas rytas stovykloj, ir jau buvo mankšta lauke. Susitvarkę kambarius po pusryčių pradėjome darbo būrelius. Šiais metais buvo šie darbo būreliai: sportas, laikraštėlis, dainavimas, dailės skaitymas, tautiniai šokiai, gamta ir menas. Po būrelių turėjome bendrą dainavimą. Diena buvo labai šilta, taip popietę praleidom kitoj pusėj ežero prie plažo. Vakarinė programa susidarė iš žaidimų. Žaidėme „Taškų taškai“ ir „Koks prots“. Nors ir debesys tamsiai pripildė padangę, vakaras linksmam praėjo.

„Varliavimas“ Konkursų dienos metu.

Antradienis, liepos 21 d.

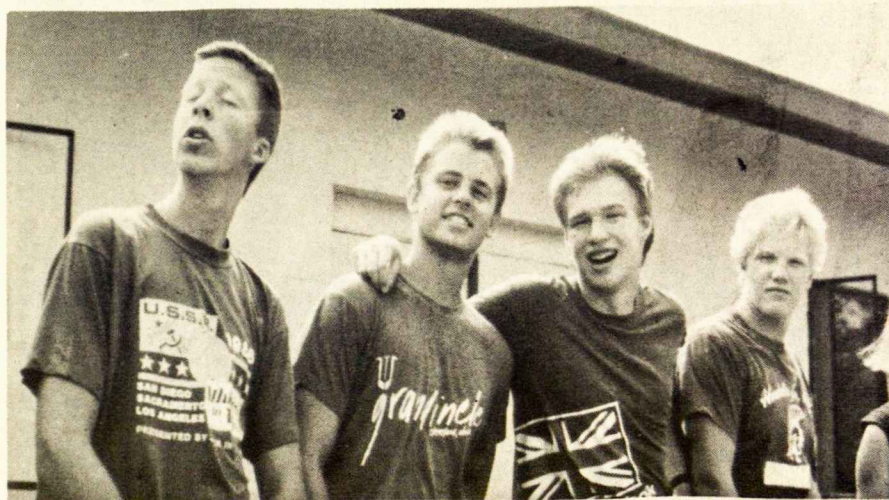
Iš ryto turėjome darbo būrelius. Pietus pavale, linksmam praleidom laiką pasimaudydami kitoj ežero pusėj. Po pavakarių stovyklautojai buvo išskirstyti į užsiėmimo būrelius. Vakare turėjome pasakų laužą. Šį laužą vadovai pravedė, o stovyklautojai išvaidino pasakas. Tikrai linksmam padainavome prie laužo.

Sporto aikštėje: Sabina Markvaldaitė, Ona Šileikaitė, Rita Račkauskaitė, Audra Mockaitytė, Rūta Lesniauskaitė ir Asta Tijūnelytė.

Trečiadienis, liepos 22 d.

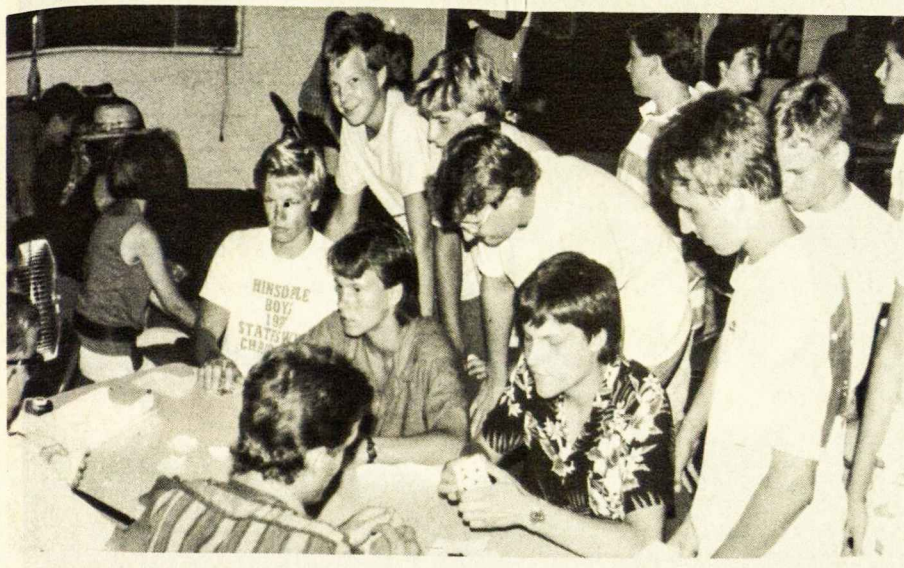
Dvynukų diena. Prieš pietus vadovybė suporavo stovyklautojus. Visi dvynukai atėjo į pietus apsirengę tais pačiais rūbais. Buvo labai įdomu ir smagu sėdėti su savo dvynukais per pietus. Vakare turėjome karnivalą. Per karnivalą visi būreliai turėjo savo būdeles. Ne tik būdelės buvo, bet taip pat turėjome programą, kuri įvyko kas pusvalandį. Stovyklautojai bei vadovybė linksmam praleido laiką eidami į būdeles, kurios buvo pilnos žaidimų, laimės ir pasilinksminimų.

Gytis Udrys, Rimas Biliūnas, Vytas Zorska, ir Darius Keblinskas.

“Konkursų diena” — Juodos komandos piramidė

“Pokeris”—karnavalo metu.

“Konkurso diena”—kas gali stovėti ant galvos ilgiausiai.

Ketvirtadienis, liepos 23 d.

Susikaupimo diena. Iš ryto Kovas Palubinskas pristatė ir paaikškino stovyklautojams palaimintojo Jurgio Matulaičio gyvenimą bei veiklą. Taip pat įvyko šventos mišios, kurios buvo laikomos palaimintojo Jurgio Matulaičio vardu. Vakare įvyko susikaupimas. Visi stovyklautojai buvo išskirstyti į grupes. Šios grupės ėjo į stotis. Stotyse vadovai bei stovyklautojai skaitė susimąstymus bei maldas, kurios mus priartino prie mūsų Tėvo. Tuomet visa stovykla užlipo į Kryžių kalną pasimelsti ir prisiminti kenčiančią Lietuvą. Visas vakaras buvo praleistas susimąstymui.

Penktadienis, liepos 24 d.

Konkursų diena. Ryte atsikėlėme labai anksti ir turėjome bendrą mankštą vėliavų aikštėje. Būnant aikštėje vadovybė suskirstė mus komandomis. Per visą dieną įvairūs konkursai. Visos komandos bandė kuo daugiau taškų surinkti. Žaidimai tęsėsi per visą dieną. Vakare visa stovykla žaidė „Vėliavėles“. Visa diena labai smagiai ir su daug ūpo prabėgo.

Šeštadienis, liepos 25 d.

Šeštadienį grįžome prie kasdieninės dienvarkės. Iš ryto turėjome darbo būrelius, o po pietų įvyko poilsis bei maudymasis. Vakare vadovybė suruošė senosios Romos šokių! Visi stovyklautojai apsirengė su togomis ir vainikais. Šokiai labai smagiai ir gerai praėjo. Nors ir buvo labai šilta, stovyklautojų ūpas liko linksmas per visą vakarą.

Sekmadienis, liepos 26 d.

Viena savaitė jau taip greit pra-
bėgo. Sekmadienio ryte kunigas
Daugintis laikė mišias stovyklauto-
jams ir svečiams. Po mišių įvyko
MAS suvažiavimas. Linas Vyš-
nionis, MAS Centro valdybos pir-
mininkas, tarė žodį norinčios veikti
valdybos vardu. O Federacijos vadas
Juozas Polikaitis pakalbėjo norė-
damas įrodyti jaunimui, kad jų dar-
bas yra išlaikyti lietuviybę. Taip pat
vienas atstovas iš kiekvienos kuopos
pristatė savo kuopos metinę veiklą.
Vakare Antanas Kulbis pasidalino
jo kūryba su visais stovyklautojais.
Antanas norėdamas įrodyti savo fil-
mų produkcijos mokslus, parodė ir
papaiškino keletą video juostų, kurias
jis pats redagavo. Visiems buvo labai
įdomu šias video kasetes matyti!

Pirmadienis, liepos 27 d.

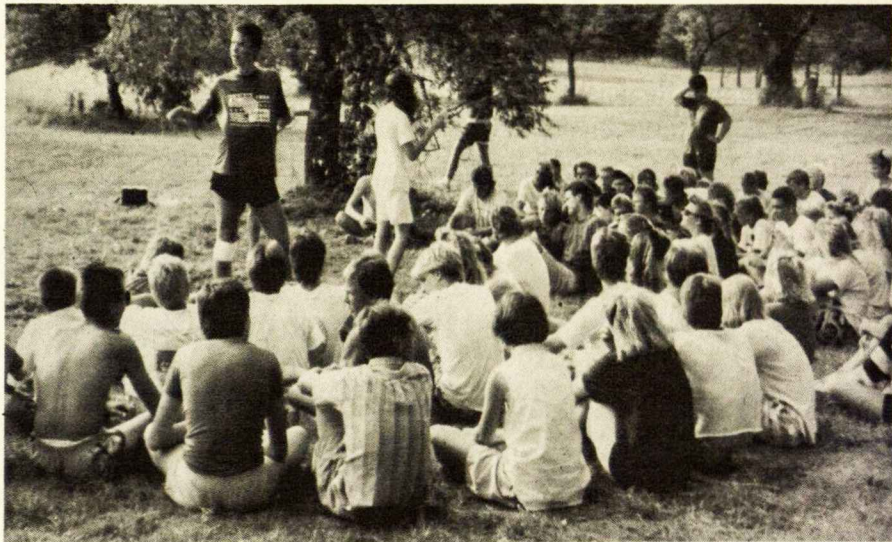
Tai sunki, bet smagi diena. Tai
buvo žygis į Wamplers Lake. Visi
stovyklautojai gerai pavalgė pusry-
čius ir pasiruošė žygiui. Žygis buvo
maždaug šešios mylios į vieną pusę.
Visi keliavo su šypsena. Kai paga-
liau pasiekėm Wamplers Lake, pa-
valgėme ir pasimaudėme. Žygis at-
gal į stovyklavietę buvo truputį
sunkesnis, bet vis vien smagu. Va-
kare visi stovyklautojai buvo labai
išvargę, tuomet vadovai išnuomavo
filmą „Stand by Me“. Filmą buvo
labai įspūdingas visiems stovyklau-
tojams.

Antradienis, liepos 28 d.

Ši diena — šeimos diena. Vadovybė
paskirstė visus stovyklautojus į šei-
mas. Kiekviena šeima turėjo
sugalvoti savo pavardę bei šeimos
dainą. Per vėliavų nuleidimą įvyko
šeimų pranešimai. Vakare turėjome
šeimų pasirodymus. Kiekviena šei-

Virimo būrelis: Vanesa Kašeliontė, Rąta Lesniauskaitė, Aida Bublytė, Kristina Liaugadaitė, Tomas Žukauskas, Gytis Udrys, Rąta Musonytė (vadovė), ir Karigaila Petrulis.

Gytis Udrys paveda dainavimą stovyklai belaukiant vakarienės.

MAS suvažiavimas

ma suvaidino kokią nors šeimos Visi vaidinimai buvo labai juokingi
problema kasdieniniam gyvenime. ir gerai suvaidinti.

Trečiadienis, liepos 29 d.

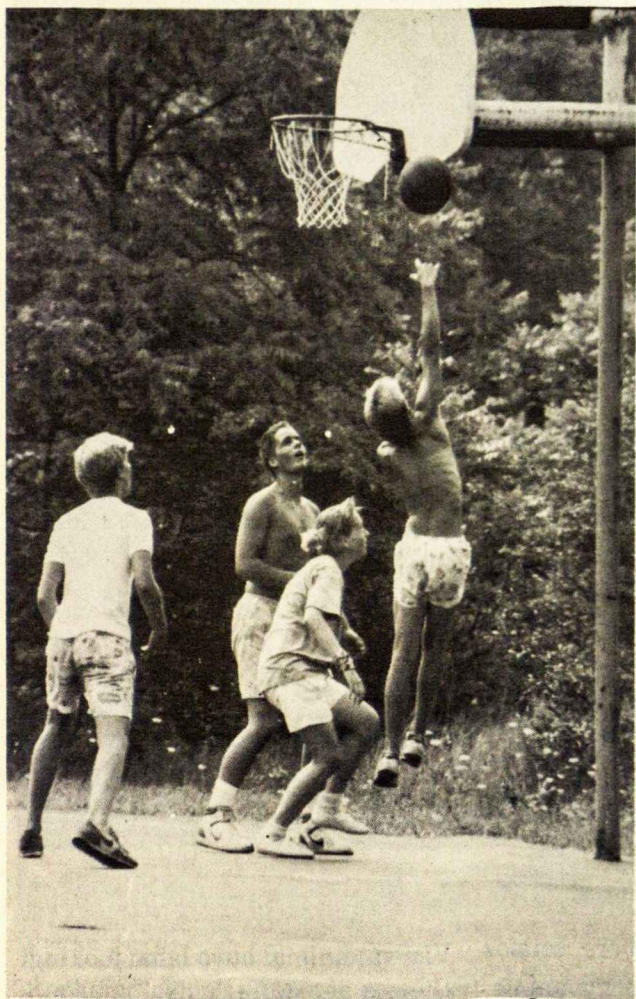
Jau ir trečiadienis. Visi vien visi stovyklautojai kaip kas rytą ėjome į darbo būrelius. Prieš pietus taip pat turėjome bendrą dainavimą. Po pietų įvyko užsiėmimo būreliai. Vakare buvo atskiros mergaičių ir berniukų vakaronės. Mergaitės pasilinksmino salėje kol berniukai linksmiai pažaidė vėliavėles kitoj pusėj ežero.

Ketvirtadienis, liepos 30 d.

Talentų diena. Visi talentingai sugalvojo šūkius ir linksmiai ėjo į darbo būrelius. Prieš pietus įvyko susitelkimas su kunigu Dauginčiu ir pokalbis apie Lietuvos krikšto sukakties minėjimą Romoje. Po pietų stovyklautojai išpildė anketą laikraščiui. O vakare įvyko stovyklos talentų vakaras. Labai daug stovyklautojų įdomiai savo talentus išreiškė.

„Dvynukų diena”: Gintas Šlapkauskas, Rūta Musionytė, Audrius Polikaitis, Teresytė Giedraitytė, Kovaldas Balčiauskas, ir Ada Vadopolaitė.

Karnavalo met, stebi „pie eating” konkursą (virš.). Audrius Bankaitis bando „slam-dunk” (kairėj.).

Penktadienis, liepos 31 d.

Stovyklos galas jau artėja. Kaip ir visuomet, diena buvo pagal dienos tvarkę. Ši diena buvo paskirta Lietuvos istorijai. Iš ryto Linas Vyšnionis pakalbėjo ir truputį apibūdino Lietuvos istoriją. Vakare įvyko laužas. Visi būreliai pasirodė su televizijos programomis.

Šeštadienis, rugpiūčio 1 d.

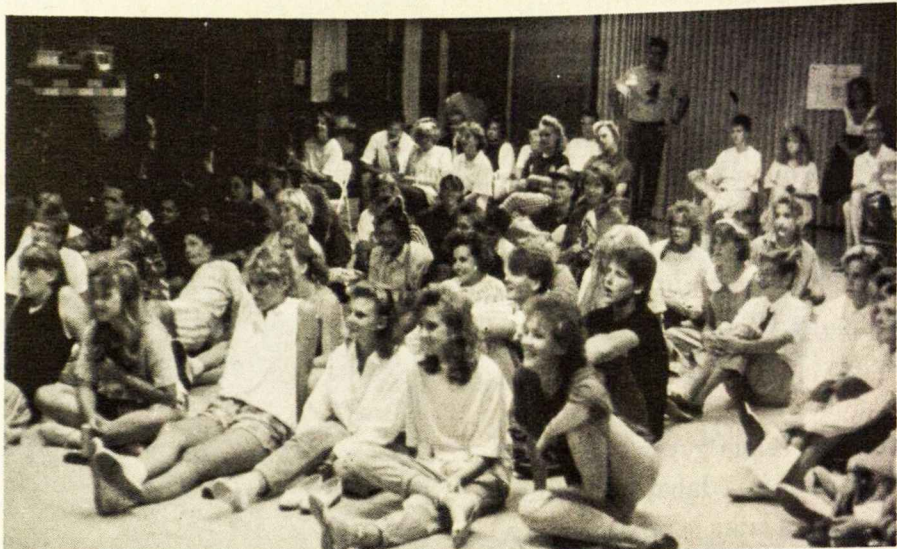
Paskutinė stovyklos diena. Ryte turėjom rekordavimą MAS televizoriaus programai. Kiekvienas būrelis suruošė kokią nors programą. Tarp rekordavimo turėjom darbo bei užsiėmimo būrelius. Pavakary kuni-gėlis laikė iškilmingas mišias. Vakarui artėjant matėme Dainavos Stovyklos WMAS programą. Po programos įvyko paskutiniai šokiai. Ilgai smagiai ir be sustojimo šokom vakare.

Sekmadienis, rugpiūčio 2 d.

Štai liūdna diena — jau ir laikas atsiskirti su visais. Ryte įvyko stovyklos uždarymas ir stovyklautojai pamažu iškeliavo į savo namus.

Visi pasipuošė dėl paskutinių šokių.

Stovyklautojai seka "Televizijos vakaro" pasirodymus.

Vaiva Vygantaitė pradeda tinklinio žaidimą.

Karnavalo metu, Rima Polikaitytė piešė Imšrės Sabalūnaitės portretą.

DAINAVOS TRAGEDIJA

Seniai, labai seniai, kai Herodas dar gyveno, buvo labai ramus miestas, pavadintas Medija. Medijoje gyveno šimtas šeimų (labai daug, jie galvojo). Buvo viena labai įdomi šeima. Jos vardas buvo Trečiai. Ta šeima buvo kitokia negu kitos šeimos dėl vienos priežasties — ji buvo labai švari. Šeimos nariai nepaprastai daug prausėsi, plaukus šukavo ir grąžinosi. Visi kiti kaimiečiai buvo nesiskutę, neapsiprausę ir nešvarūs.

Visi kaimiečiai galvojo, kad Trečiai buvo labai durni, nes jie tiek daug prausėsi, tai jie sugalvojo, kad reikia Trečiam padėti. Du kaimo atstovai nukeliavo į kalną — toli, toli nuo kaimo. Ant šio kalno gyveno bobutė su nepaprastais talentais. Kai kurie ją vadino ragana. Šitie du kaimo atstovai labai drebėdami priėjo prie bobutės ir paprašė pagalbos. Jie pasakė, kad Trečiai yra peršvari šeima gyventi tam kaime. Šita problema labai sudomino bobutę. Visą laiką ją prašydavo, kad ji pakeistų žmones į gyvulius, išgydytų sergančius ir t.t. Ji pagaliau nusprendė, kaip padėti kaimui. Ji sugalvojo, kad kiekvieną kartą, kai Trečiai prausis, penki vabalai (musės ir kiti) bus sukurti.

Du atstovai grįžo į kaimą labai laimingi ir papasakojo, ką bobutė jiems pasakė. Tą vakarą jau matėsi vabalų, bėgančių iš Trečių namų. Jau buvo jų šimtas, du šimtai ... Pagaliau buvo tiek daug, kad net ir kaimas pradėjo rūpintis. Keisčiausia buvo, kad Trečiai jų nematė, jie per daug rūpinosi apie save ir jiems nerūpėjo vabalai. Vabalai pradėjo skleistis po visą kaimą ir į kitus namus. Visi kaimiečiai susirinko į

Stovyklos vadovybė: (sėdi) Linas Biliūnas, Darius Steponavičius, Vytas Saulis, (stovi) Rūta Musonytė, Arnoldas Kungys, Audrė Budrytė, Dutis Venclova, Ada Vadopolaitė, Lana Vyšnionytė, Dalia Polikaitytė, Ramūnas Balčiūnas, Audrius Polikaitis, Auksė Bankaitytė, ir Linas Vyšnionis.

Audra Mockaitė, Ina Šilgalytė, ir Darius Šilgalis.

kaimo aikštę ir nutarė, kad laikas kraustytis. Buvo per daug vabalų.

Pamažu visi kaimiečiai išsikraustė, tik ne Trečiai. Jiems šitie vabalai nerūpėjo. Jie pastebėjo už tūkstančių metų, kad jiems yra labai nuobodu.

Jie nutarė padaryti stovyklą, besivadinančią Dainava. Dabar Dainava dar vis gyvuoja su ta pačia problema — yra per daug vabalų. Bet ar Arnui ir šeimai svarbu?

Marius Tijūnėlis

Kodėl tiek daug musių ir vabalų Dainavoje

Prieš daugelį metų, kai dar nebuvo Dainavos, čia gyveno labai draugiška šeima. Šioje šeimoje buvo mama, tėvas, vienas sūnus ir viena dukra. Čia buvo visokių gyvulių ir vabalų ir labai graži gamta. Ši šeima labai gerai susigyveno su visais gyvuliais ir vabalais. Jie visi tikrai valgė vaisius, daržoves ir visokias žoles. Jiems būtų striukas net pagalvoti apie gyvulius kaip maistą. Visi čia turėjo ko jiems reikėjo: maisto, vandens ir vietos miegoti. Tik buvo viena problema: buvo labai nuobodu. Nereikėjo eiti į darbą nei į mokyklą. Tam sūnui pasidarė taip nuobodu vieną dieną, kad jis nutarė, kad gal būtų smagu užmušti kokį nors gyvulį. Ne, gyvulys būtų per didelis, visi tuojau sužinotų, ką jis buvo padaręs. Jis tada užmušė pirmą musę, kurią jis pamatė. Kai musės ir vabalai šitą sužinojo, jie susitarė, kad jie nuo to liko visada kibintų kiekvieną žmogų, kuris ant tos žemės gyventų. Todėl yra tiek daug musių ir vabalų Dainavoje.

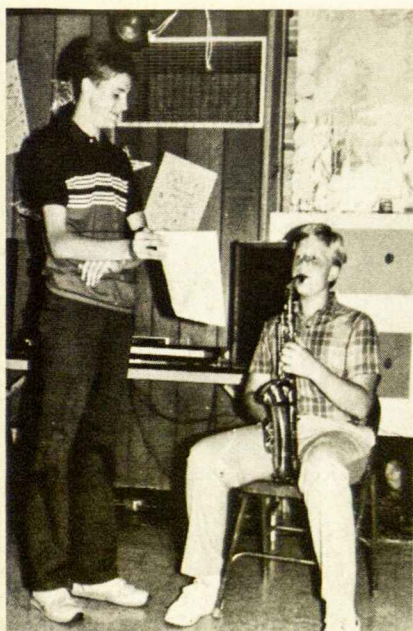
Audra Balaišytė

Tauras Gaižutis, Kovaldas Balčiauskas, ir Antanas Vainius.

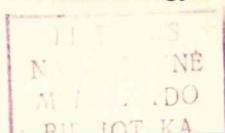
“Karnavalas”—vadovai dalina ledus: Linas Biliūnas, Linas Vyšnionis, LanaVyšnionytė, Inga Nelsaitė, ir Arnoldas Kungys.

Talentų vakare pasirodo Aras Norvilas ir Marius Polikaitis.

Dainavimas? Visi mieliau valgytu tą BBQ negu dainuotu.

Mėgiamiausia vietelė

Kiekvienas žmogus turi savo vietelę namuose, kurioje jis arba ji labiausiai mėgsta būti. Kai kuriems ji yra savo kiemelyje — kitiems savo miegamam kambary. Mano vietelė yra mano lova mano kambaryje. Bet čia nėra paprasta lova — čia yra cilindriška lova. Ji atrodo beveik kaip vamzdis, kuris turi skylę šone, per kurią galima įlipti į lovą ir atsigulti. Keista, ar ne?! Bet darosi juokingiau — mano lova yra ryškiai žalios spalvos. Man yra malonu joje sėdėti ar gulėti, nes ji yra ankšta ir mano kūnas ten labai patogiai telpa. Ten galima dar įtalpinti radiją, uždengti įlipimo skylę su paklode, ir lova staiga pasikeičia į puikią ir privačią susimąstymo vietelę. Kai buvau jaunesnė, pasiimdavau savo visus kimštus gyvuliukus, juos šiaip taip įtalpindavau į lovą, pati įlipdavau, ir vaizduodavau, kad skrendu į tolimą planetą savo raketoj. Jau aš beveik mėnesį miegu ne savo lovoje (arba ant sulankstomos lovelės arba

čia) ir galiu pasakyti, kad jau jos pasigendu. Čia mėginau pasidaryti lovą, kad jaustųsi, kaip ta žalia namuose, bet nekaip pasisekė. Tai

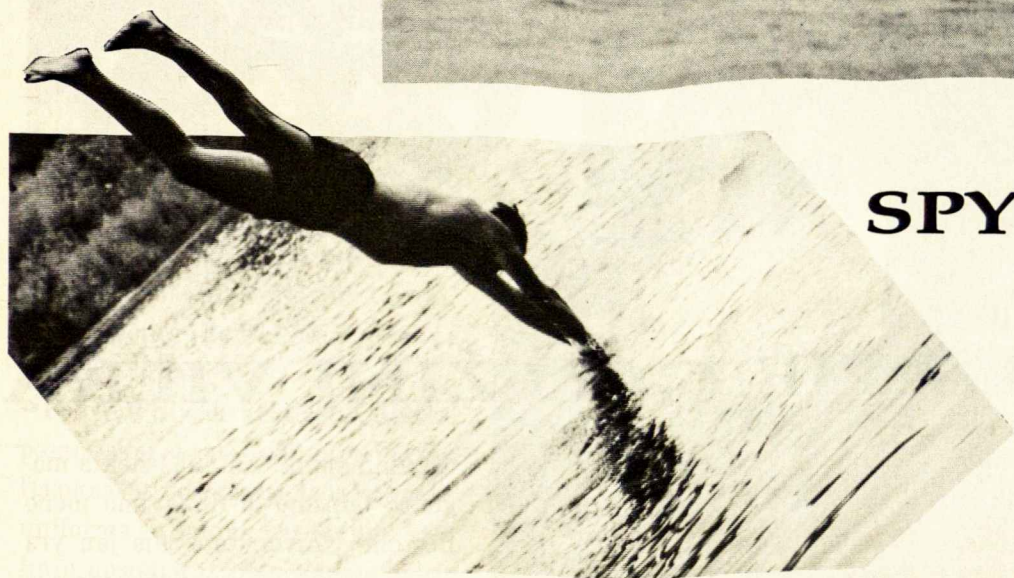
esu per daug prisirišęs prie savosios. Galvoju, kad mes visi pasiilgom savo mėgstamų kampelių.

Dali Navickaitė

MAS suvažiavimas (virš.) ir tautinių šokių burelio pasirodymas (apačioj).

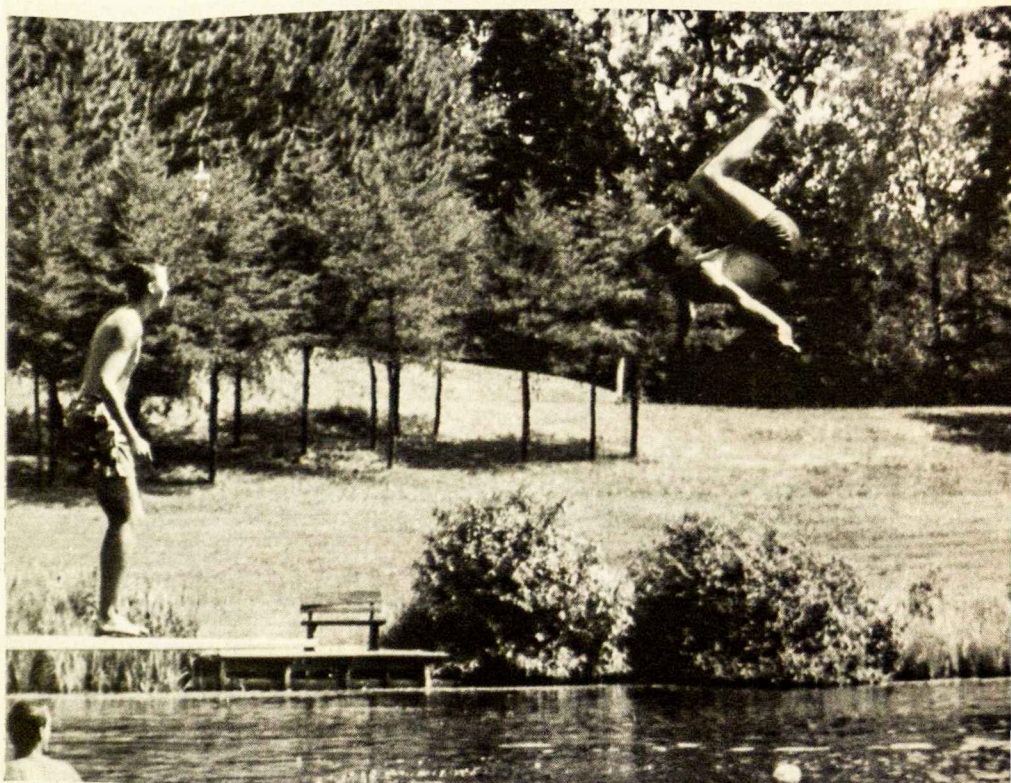

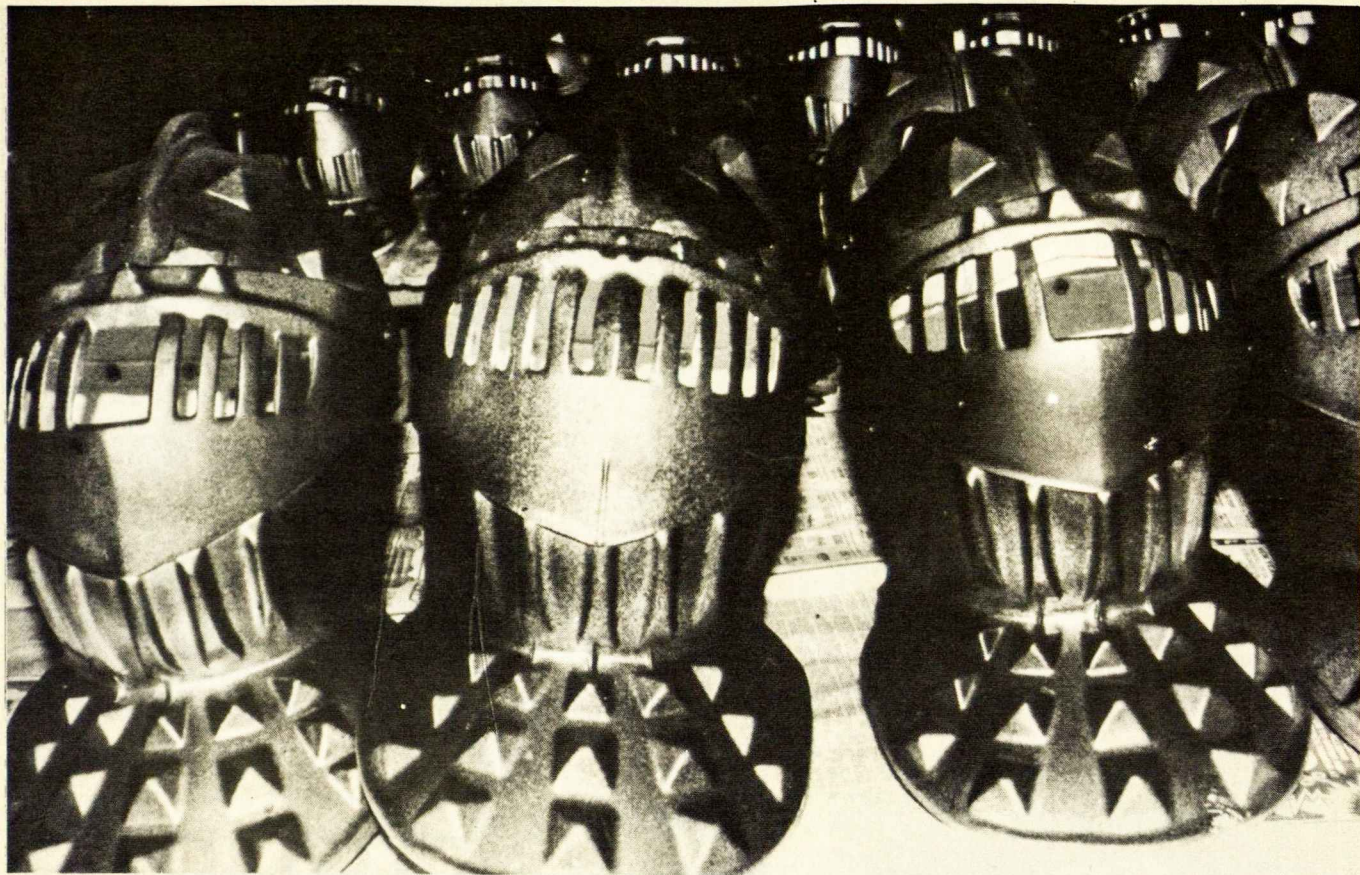
SPYGLIO

EŽERAS

Spyglys yra Dainavos ežeras. Jis yra gan gražus ir didelis. Smagu yra paplaukyti jame ir nušokt nuo lentos į vandenį. Ten kartais atsiranda gyvačių. Jos yra ilgos ir juodos. Nežinau, jeigu jos yra pavojingos, bet jos tokios negražios, kad jų vaidas mane išgąsdina. Vanduo yra gan šiltas ir gažus, nors ir nešvarus. Po plaukimo, kai grįžti į barakus, taip nori nusiprausti, nes jautiesi toks nešvarus ir susmirdęs. Aš manau, kad Dainavos stovykla turėtų pastatyti baseiną — ten būtų daug smagiau. Nebūtų gyvačių, žolių, geltono vandens, ir tiek daug šiltų vietų.

Ugnė Skripkutė

LEGENDA APIE GELEŽINĮ VILKĄ

Besivaikščiojant apsnigtame miške, grožėjusios žiemos nuostabiai gražia gamta: mėnulis pilnas, žvaigždės spinduliuoja ir viskas tylu ir ramu. Staiga išgirstu tolimą vyrų dainavimą. Susidomėjusi nukrypstu ta kryptimi. Dainavimas, juokas ir bendras triukšmas vis garsėja, o mano susidomėjimas vis didėja. Miško viduryje stovi medinis namelis, kur šviesos dega, žmonės šūkauja, durys trankosi, plaktukai baldoja, ir mašinos urzgia. Nusijuokiu sau, „Negi čia Kalėdų Senelio dirbtuvė Šiaurės Ašigaly!”

Iėjus į vidų stebiuosi labai savotiška dirbtuve. Šimtas sidabrinių dviejų rūšių šalmų išrikiuoti ant valgomų stalų. Šalia jų sėdi grupė jaunuolių: vienas sudeda šalmų dalis, kitas susega dalis, kitas šlifuoja šalmus, o dar kitas dažo šalmus. Viena šone trys žmonės gamina fake-lus iš medžio stiebų, virvės ir vaško.

Spalvotos gairės (vienos su kryžiaus ženklu, kitos su ereliu) eilė atsiremia į sieną. Toliau dideli, stambūs vyrai sėdi apie laužavietę ir uoliai dainuoja, siūdami sidabrinius megztus tinklus senoviškom kareivių uniformom. Kitam kambary energingi studentai toliau dažo kostiumus, siuva apsiaustus, arba sudaro ir dažo kardus. „Aha, viskas aišku!”, pagalvoju sau, kai pamatau viename kampe sukrautą daugybę sofistikuotų filmavimo aparatų, ir už jų — septynių pėdų aukščio geležinį vilką.

Antanas Kulbis suka savo trisdešimties minučių filmą „Legenda apie geležinį vilką” sausio 2 — 10 d.d. Neringos stovykloje, Brattleboro, Vermont. Filme legenda praplečiama ir apima Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio pastangas išsaugoti savuosius įsitikinimus ir papročius, ir apginti Lietuvą nuo kryžiuočių

užpuldinėjimų. Antanas siekia magistro laipsnio iš filmavimo meno Bostono Universitete. Jis jau yra gavęs premijų už savo režisavimą ir už kinematografiją dirbdamas įvairioms kompanijoms bei institucijoms. 1984 m. jis paruošė vaizduotę „Partizanas”, kuri buvo rodoma įvairiose Amerikos lietuvių kolonijose bei jaunimo stovyklose.

Šeštadienio rytą filmavimo stovykla prasidėjo su dvidešimties Bostono Universiteto filmo studentų karavano atvykimu. Jie atvažiavo išnuomuotais sunkvežimiais, kurie prikrauti filmavimo aparatais, kostiumais ir scenų statybomis. Bendras pasiruošimas ir tvarkymas tęsėsi visą dieną, kol lietuviai vaidintojai suvažiavo vakarienės laiku. Čia buvo jaunuoliai iš slidinėjimo stovyklų ir vyrai iš Atlanto rajono — jų amžiai apėmė nuo 18 iki 60 metų. Iš viso, filmavimo stovykloje

dalyvavo maždaug 55 žmonės.

Kai pavalgėm skanūs „Gedimino gardumynus“ (kuriuos paruošė Tadas Kulbis) rinkomės rimtiems susirinkimams su Antanu apie filmo detales. Visų nuotaika buvo gyva ir gera, ir visi vėlai dirbo, siuvo, statė, paisė, valgė ir juokėsi.

Sekantį rytą jau penktą valandą dalyviai tvarkėsi ir rengėsi kryžiuočių ir keturiolikto šimtmečio lietuviško kareivio uniformom. Oras buvo puikiasias – saulėta, bet vis dar šalta. Pirmiausiai buvo filmuotos mūsų scenos. Trys kameros filmavo kareivių veiklą: iš priekio, šono, ir viršaus. Filmas yra „sync-sound“, tai reiškia, kad garsai yra užrašomi tuo pačiu metu, kai filmavimas vyksta. Rekordavimas yra labai jautrus pašaliniam garsam. Jeigu mašina pravažiuoja arba šuo loja, reikia viską pakartoti. Taip ir reikėjo scenas vis kartoti ir kartoti, kad pačias geriausias paskui atrinkti filmui.

Po pietų atvedė arklius. Kaip imponantiškai atrodė Gediminas (Vytas Bazikas) atrodė, apsirengęs kareivio uniforma su šalmu, kardu, ilgu kailiniu apsiaustu, jodinėdamas baltu žirgu apsnigto miško takeliu!

Antano Kulbio „Legenda apie geležinį vilką“ filmas turėtų turėti didelį pasisekimą: jis yra vaizdingas, faktiškas, patriotiškas ir įdomus. Filmas sėkmingai išpildo savo tikslą: sukelti pasididžiavimą savo lietuviška kilme jaunimo gretose. Ir Antanas per savo stovyklą, žmonių paramą ir pagelbą, ir ypač per savo filmą, tą tikslą puikiai įvykdo.

Rūta Sidrytė

Pasiruošimas prieš filmavimą

Studentų Žiemos Stovykla

New Yorko Studentų ateitininkų draugovė gruodžio 26 — sausio 2 d.d. ruošė žiemos stovyklą Neringos stovyklavietėje Vermonte. Į šią stovyklą suvažiavo gražus būrys jaunimo ir JAV ir Kanados. Visi smagiai praleido savaitę.

Šeštadienį, gruodžio 26 d. visi suvažiavo ir sekmadienį prasidėjo programa. Algis Lukoševičius, buvęs SAS Centro Valdybos narys, pravedė diskusijų būrelius tema: „Ar stovyklos yra reikalingos?“. Visi pasisakė teigiamai. P vakare kun. Valdemaras Cukuras atvyko praleisti vakarą su mumis ir padiskutavome apie Lietuvos krikščionybės jubiliejaus minėjimą Romoje ir įvairiuose Amerikos miestuose. Taip pat kunigas kalbėjo apie arkivyskupą Jurgį Matulaitį. Po visų diskusijų vakarą praleidome žaisdami įvairius žaidimus, kad vieni kitus geriau susipažintume (ir taip pat buvo naujų veidų, su kuriais norėjome susipažinti). Visiems buvo taip smagu, kad net ir seselė Ignė neišsilaikė ir prisidėjo prie žaidimų.

Pirmadienį visi važiovome į Haystack Mountain, kur slidinėjome visą dieną. Energijos netrūko ir mums grįžus vakare Jonas Dunčia pravedė šokius. Jis mus išmokino Tango, Cha-cha ir kaip gražiau ir geriau šokti. Visi greit išmoko ir bandė pasirodyti, kad geriausiai šoka.

Antradienį praleidome geriau susipažindami su lietuvių tautosaka. Taip pat Jonas Dunčia skaitė paskaitą tema „Pasirinkimai studentams žengiant į tikrąjį pasaulį“. Po paskaitos sekė diskusijos. Visiems buvo labai naudinga, nes daug kas nežino, ką nori daryti baigus universitetą, o kai kurie jau šiais metais baigia. Visi turėjo progą pasidalinti šia tema. Vakare tęsėme šią temą susikaupimo vakare. Taip pat diskutavome kelias kitas temas, kurios yra svarbios šiais laikais. Buvo proga pasidalinti mintimis ir padėti vieni kitiems.

Trečiadienį važiovome slidinėti į Stratton, o ketvirtadienį į Mount Snow. Naujųjų Metų išvakarėse visi

labai skaniai pavalgėme per iškilmingą vakarienę. Toliau sekė Talentų Vakarą ir Naujųjų Metų sutikimas.

Penktadienį visi pailsėjo ir po pietų padėjo ruošti kai kurias dalis kostiumų Antano Kulbio filmui.

Labai greitai savaitė prabėgo ir jau šeštadienį reikėjo važiuoti namo. Ši stovykla buvo malonus susiejimas po tik praėjusių semestro baigiamųjų egzaminų. Visi suvažiovome gerokai išvargę besiruošdami egzaminams. Čia mes suėjome lyg į didelę lietuvišką šeimą, visi klausėmės paskaitų, jas diskutavome, omėjomės įvairiais lietuviybės klausimais, kalbėjome ir diskutavome apie pasirinktas studijų šakas, o drauge ir žaidėme, slidinėjome, šokome. Viską darėme visi ir visiems buvo labai malonu ir linksma. Mes drauge juokėmės, erzino vienas kitą, susikaupe kalbėjome apie religiją ir kitokias temas. Savaitė praėjo greičiau, negu tikėjome ir turėjome važiuoti namo.

Audrė Lukoševičiūtė

SAS 101

Nuo mažens praleidžiu visas vasaras Dain avos stovykloje. Dainava — tai žydinčios pievos, didžiojo ąžuolo pavėsis, kaitrūs saulės spinduliai, kvepiantis pušynas ir gaivinantis Spyglio ežeras. Tačiau 1985 metais, kai dalyvavau moksleivių ateitininkų Žiemos kursuose, pirmą kartą Dainavą pamačiau kitokią — paskendusią giliame žiemos miege. Žiemą Dainavos pievos yra apdangtos sniego paklode, nuo didžiojo ąžuolo plikų šakų kabo blizgantys ledo varvekliai, o Spyglio užšalę vandenys laukia čiuožėjų.

Dabar esu pirmų metų studentė. Nors paskutinį kartą dalyvavau Žiemos kursuose per Kalėdų atostogas, su Dainava nereikėjo ilgam atsisveikinti. Po kelių savaitžių kartu su broliais važiauvau į SAS 101, studentų ateitininkų studijų dienas, kurios vyko Dainavoje nuo sausio 29 iki 31 dienos.

Studentai į kursus suvažiavo penktadienio vakare. Atvyko apie 50 studenų iš Toronto, Hamiltono, Detroito, Čikagos, Klevelando, Hartfordo ir Los Angeles. Įsikraustę į Baltuosius rūmus, linksmiai praleidome penktadienio vakarą bendraujant su senais draugais ir susipažįstant su naujais.

Atsikėlę anksti šeštadienio ryte, sutikome sunkiai bedirbančius virėjus, Taurą Bublį ir Danių Barzduką, virtuvėje. Po pusryčių, studijų dienas oficialiai atidarė Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdybos primininkas, Vytas Čuplinskas iš Toronto. Jis pasveikino gausiai dalyvaujančius ir mums pristatė savo valdybą, kurią sudaro vicepirmininkas Darius Polikaitis iš Čikagos, stovyklų-kursų ruošėjai Gytis Barzdukas ir Edas Čepulis, abu iš Detroito (Ann Arbor), ir aplinkraščio redaktorės Zita Prakapaitė ir Dana Dirmantaitė, abi iš Toronto. Netrukus prasidėjo pirmoji paskaita, kurią skaitė Bill Hough, jaunas advokatas iš New Yorko, kuris rūpinasi baltų kraštų reikalais. Jis daug dirba išgauti daugiau „non-recognition“ proklamacijų iš įvairių pasaulio kraštų. Šios proklamacijos yra tautų pasisakymai, kad jos nepripažįsta Sovietų okupacijos Pabaltijo kraštų. Nors Bill nėra lietuvis, jis pasakojo, kad susidomėjo Pabaltijo kraštų reikalu kai jo sesuo draugavo su latviu. Dabar Bill dirba su jaunais latviais, estais ir lietuviais, ragindamas juos rašyti laiškus valstybių vyriausybėms, kurios nėra pasisakiusios Pabaltijo okupacijos reikalu. Mes užsidegėme paskaitininko entuziazmu ir pasižadėjome savo vietovėse rašyti Bill Hough pasiūlytomis valstybėms laiškus okupacijos nepripažinimo tema ir iš jų išgauti nepripažinimo deklaracijas.

Vėliau, po pietų ir trumpo laisvalaikio, mums kalbėjo Viktoras Nakas, jaunas ateitininkas, kuris dirba Lietuvių Informacijos Centrai, Washington, D.C. Viktoras mums paaiškino kaip Informacijos Centras veikia, kvietė mus prisidėti prie jo darbo Washingtone ir ragino kiekviena proga savo pažįstamiems pasakoti apie įvykius Lietuvoje, kurie yra aprašyti Lietuvos katalikų bažnyčios kronikoje.

Po Viktoro paskaitos įvyko studentų sąjungos „mini-suvažiavimas“, kurį pravedė studentų sąjungos centro valdyba. Kiekviena studentų draugovė davė veiklos los pranešimus ir buvo aptarti svarbūs sąjungos klausimai. Visi gerėjomės Toronto draugovės veikla, naujos centro valdybos suruoštais kursais ir pasiryžome būti veiklesniais antroje mokslo metų pusėje.

Kai baigėme valgyti Tauro ir Daniaus skaniai paruošta vakarienę, suėjome kartu pokalbiui apie Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris įvyko Australijoje. Pokalbį pravedė atstovai — Indrė Čuplinskaitė iš Toronto, Algis Sodonis iš Čikagos ir Dana Grajauskaitė iš Hamiltono. Pie pokalbio prisidėjo kiti dalyvavusieji Australijoje. Jie papasakojo savo išpūdžius ir parodė nuotraukų iš savo kelionės.

Nors buvo vėlyvas vakaras, tačiau po pokalbio apie Australiją spontaniškai išsivystė antros diskusijos krikščionybės klausimu. Mes kalbėjome apie savo asmenišką veiklą ir klausėme ar studentai ateitininkai savo gyvenimuose parodo, kad mūsų sąjūdis turi penkis principus, kurie yra pagrįsti Dievu. Pagalvojome ką ateitininkų šūkis „Visa atnaujinti Kristuje“ turėtų reikšti mūsų gyvenimuose. Šį pasikalbėjimą ir oficialią dienotvarkę baigėme vakaro malda ir susitaikymu. Išsiskirstėme po ilgos dienos paieškoti, pabendrauti ir pasidžiaugti vienas kitu.

Sekmadienį kėlėmės anksti, pavalgėme sočius pusryčius, oficialiai uždarėme kursus ir susipakavę išvykome į netolimą Manchester miestelį, iškausyti šv. Mišių. Mes toje bažnytelėje turėjome progos padėkoti

Dievui už gerus draugus, už puikų savaitgalį ir už naujos SAS centro valdybos pastangas ruošiant šias studijų dienas. Po Mišių kai kurie išvažiavo namo, o kiti pasuktinį kartą kartu valgė Prano pizzerijoje. Pamažu atsisveikinome, išsiskirstėme ir traukėme link namų ir neatliktų namų darbų.

Kai atvažiavau penktadienį į Dainavą, buvo malonu sugrįžti į gražią, sniegu apdengtą gamtą. Kai reikėjo išvažiuoti, Dainava liko šalta, paskendusi žiemos sniege. Tik malonūs prisiminimai keliavo su manimi namo. Gerai žinau, kad tų smagių prisiminimų iš Dainavos neturėčiau be studentų ateitininkų, nes tik geri draugai tai nepaprastai vietai priduoja gyvybės net šalčiausią žiemos dieną.

Rima Polikaitytė

Pončkų balius 1988

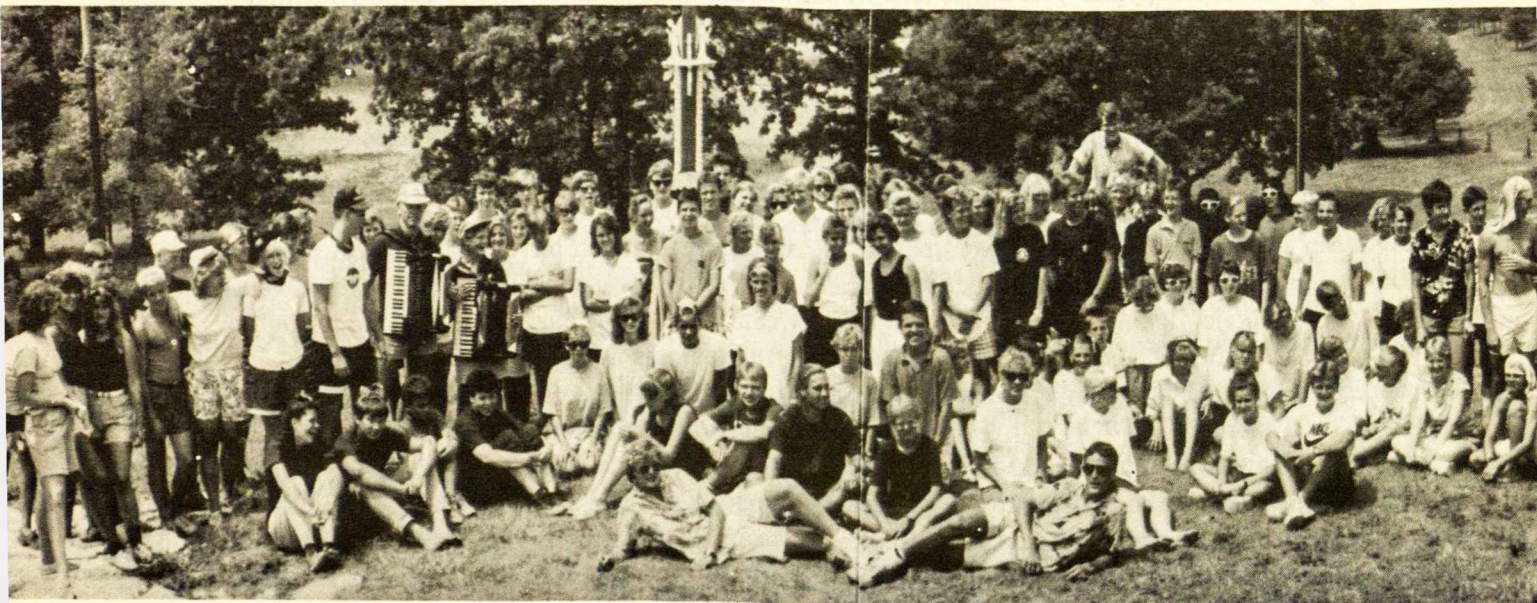
Persirengę į vaidinimo kostiumus, susinervavę ir susirūpinę, klausėmis Rasos Poskočimienės įžangos „Burtininko Bernardo“ (Wizard of Oz) vaidinimui. Jai užsibaigus, užpildėme savąsias vietas scenoje. Pamatę, kad salė buvo pilna žmonių, dar labiau sustingome, bet per vidurį vaidinimo truputį atsileidome ir toliau jautėmės visai be rūpesčių.

Vaidino visa Čikagos Kun. Alfonso Lipniūno moksleivių kuopa. Pagrindines roles turėjo Tauras Gai-

žutis (Laumė), Vaiva Vygantaitė (Žibutė), Marius Polikaitis (Šiaudinis šienprotis), Marius Tijūnėlis (Metalinis vyras), Tomas Marchertas (Liūtas) ir Lina Viržintaitė (Ragana). Visi kiti vaidino kaip sargyba, medžiai ar nykštukai. Entuziastingas būrys entuziastingai dainavo ir vaidino. Pasigirdo salėje klegesys, kai išoko į sceną geltonai apsirengęs, lūpas išsidažęs, peruką užsidėjęs Tauras Gaižutis, kalbėdamas kaip laumė — aukštu, falseto balsu.

Už vaidinimo pasisekimą kuopos nariai širdingai dėkojo Rasai Šoliūnaitei-Poskočiemienei — už jos kantrybę ir už pagalbą. Įteikę Rasai gėlių,ėjome pasisvečiuoti salėje, valgyti sumuštinis ir pončkas. Kai L. Stankaitis pasiruošė, pradėjo groti smagi muzika. Muzikai prasidėjus, jaunimas ėmė šokti, bendrauti ir toliau valgyti šviežias pončkas. Pončkų balius buvo ypatingas tuo, kad visi gavo progą susirinkti, pasilinksinti ir, pagal tradiciją, valgyti pončkas prieš pradėdant gavėnią.

Vaiva Vygantaitė
Lipniūno kuopos korespondentė

MAS 1987 vasaros stovyklos bendra nuotrauka.

